RAPORT EWALUACYJNY
Z REALIZACJI *PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023*
OBEJMUJĄCY LATA 2017-2020

Marzec 2021 roku

Opracowanie: Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Tychy

Spis treści:

I. WPROWADZENIE 4

II. POSTĘP RZECZOWY REALIZACJI *PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023* – projekty sektora publicznego, lata 2017-2020 6

1. BAZA – Bank Aktywnych Ludzi Miasta 6

2. Baza i portal Tyskich NGO……16

3. Potańcówki na Osiedlu A 17

4. Renowacja osiedla A……21

5. Kultowe Osiedle A – osiedle A przyjazne twórcom.....24

6. Zagospodarowanie terenu Osady 26

7. Poznaj sąsiada – wspólne działanie w praktyce.....28

8. CUS – Centrum Usług Społecznościowych (EFS) 31

9. Jak szukać pracy? 33

10. Kultura Osiedla – Osiedle Kultury.....34

11. Utworzenie Centrum Usług Społecznościowych oraz mieszkań chronionych w Tychach.....38

12. Aktywny Jaworek – budowa wielofunkcyjnych stref aktywności sportowo-rekreacyjnych.....40

13. Centrum Animacji Społeczno - Kulturalnej Osada - rozbudowa świetlicy środowiskowej……..…41

14. Osada zdrowo na sportowo. Aktywna Osada – realizacja programu z zakresu animacji czasu wolnego i rekreacji ruchowej……..42

15.Termomodernizacja dzielnicy Osada w Tychach 44

III. POSTĘP RZECZOWY REALIZACJI *PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023* – projekty sektora prywatnego, lata 2017-2020 46

1. Własna firma nowe możliwości 46

2. Turniej Polonia Tychy CUP im. Karola Grzesika dla dzieci z osiedla oraz mecz pokazowy z legendami sportu w Tychach ……..…47

3. Strefa Akceleracji B+R i Aktywizacji w Browarze Obywatelskim……48

4. Strefa Akceleracji i Aktywizacji w Browarze Obywatelskim (projekt szkoleniowo – stażowy EFS) ……..…49

5. Strefa Akceleracji Społecznej (projekt EFS)……49

6. Centrum Nieelitarnej Sztuki Multimedialnej wraz z otoczeniem – Stara Warzelnia……50

7. Centrum Nieelitarnej Sztuki Multimedialnej Poszerza Horyzonty (projekt EFS)..……51

IV. POSTĘP FINANSOWY PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH REALIZOWANYCH W LATACH 2017 - 2020 52

1. Wydatki na realizację zadań w latach 2017-2020 52

2. Wkład własny miasta na realizację zadań w latach 2017-2020 53

V. STAN REALIZACJI PROJEKTÓW UJĘTYCH W *PROGRAMIE REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023* (NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU) 54

VI. BADANIE OPINII MIESZKAŃCÓW DOTYCZĄCE REALIZACJI *PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023* 59

VII. WNIOSKI, REKOMENDACJE 61

I. WPROWADZENIE

Program Rewitalizacji dla miasta Tychy do roku 2023 (PRT) został przyjęty Uchwałą nr XLII/701/17 Rady Miasta Tychy z dnia 30 listopada 2017 roku. Na tyski obszar rewitalizacji składają się 4 podobszary: **osiedle A, Czułów Osada, osiedla H i Ł oraz osiedla N i O**. W pierwotnej wersji programu przewidywano realizację 28 projektów rewitalizacyjnych, których koszt wynosił 84 360 521,95 zł.

W 2019 roku wystąpiły przesłanki do aktualizacji PRT, polegającej na modyfikacji listy podstawowych projektów rewitalizacyjnych, dotyczących zarówno sektora publicznego, jak i prywatnego. Do PRT wprowadzono 6 nowych projektów sektora prywatnego, a w związku z nieuzyskaniem dofinansowania ze środków zewnętrznych z dokumentu usunięto 3 projekty. Powyższe zmiany spowodowały konieczność zaktualizowania planu finansowego – indykatywnych ram finansowych, aczkolwiek nie wpłynęły negatywnie na osiągnięcie celów i wskaźników przedsięwzięć. Aktualizację programu przyjęto Uchwałą Rady Miasta Tychy nr XII/241/19 z dnia 31 października 2019 roku. W aktualnie obowiązującej wersji programu znajduje się **31 projektów rewitalizacyjnych i 11 przedsięwzięć**. Koszt realizacji wszystkich projektów wynosi 113 862 933,71 zł.

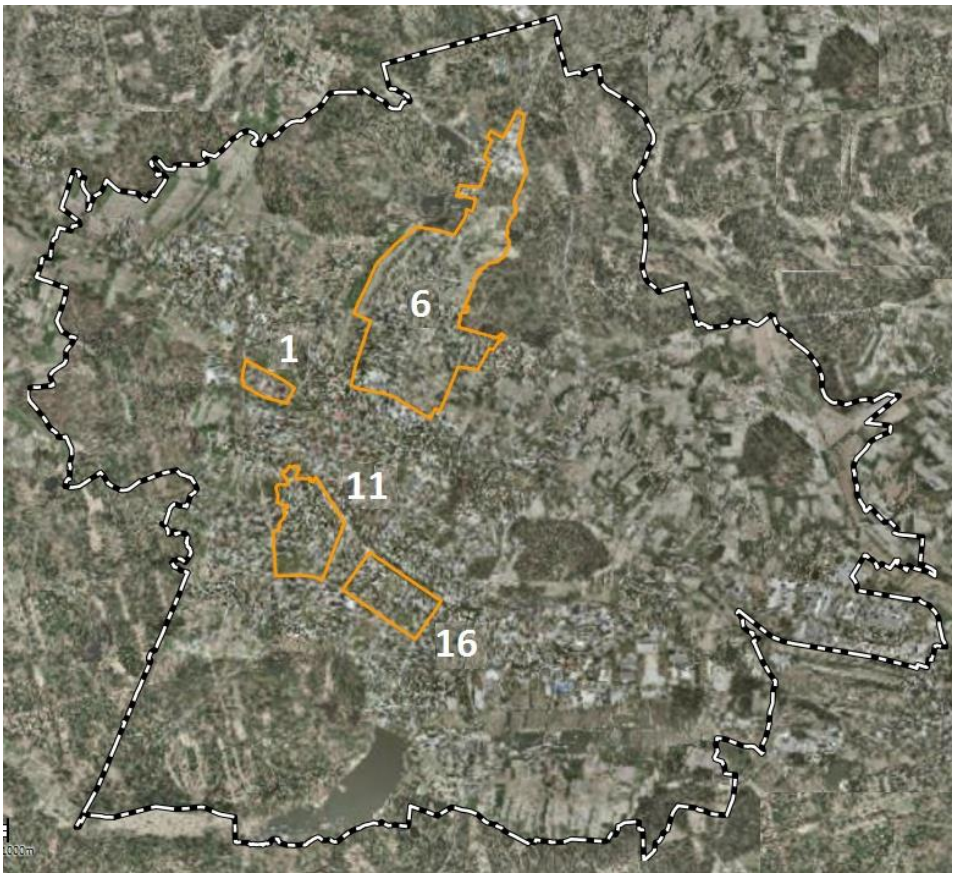
AKTUALIZACJA PRT	
Projekty wprowadzone do PRT	**Projekty usunięte z PRT**
„Turniej Polonia Tychy Cup im. Karola Grzesika dla dzieci z osiedla A oraz mecz pokazowy z legendami sportu w Tychach”	„Razem dla Osady”
„Strefa Akceleracji B+R i Aktywizacji w Browarze Obywatelskim”	„Razem po zdrowie”
„Strefa Akceleracji i Aktywizacji w Browarze Obywatelskim (projekt szkoleniowo-stażowy – (projekt EFS)”	„Centrum Integracji Społecznej w Tychach – NOWY START”
„Strefa Akceleracji Społecznej – projekt EFS”	
„Centrum Nieelitarnej Sztuki Multimedialnej wraz z otoczeniem”	
„Centrum Nieelitarnej Sztuki Multimedialnej poszerza horyzonty(projekt EFS)”	

Rok 2020 przyniósł ze sobą nowe wyzwania, dotyczące m.in. realizacji projektów rewitalizacyjnych. W związku z panującą od marca 2020 roku pandemią wirusa COVID-19 oraz szeregiem rozporządzeń i ustaw, wydanych przez rząd w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa w Polsce, realizacja zaplanowanych projektów była znacznie utrudniona, a w niektórych przypadkach wręcz niemożliwa. Sytuacja ta dotyczyła głównie tych przedsięwzięć, które zakładały aktywny udział mieszkańców (festyny, wystawy,

spotkania), a które z powodu pandemii nie mogły się odbyć, albo odbywały się w ścisłym reżimie sanitarnym. Tam, gdzie to możliwe, konieczna była modyfikacja zakresu rzeczowego zaplanowanych działań, tak, aby zachowany był jak największy profil bezpieczeństwa uczestników i organizatorów.

Niniejszy dokument stanowi podsumowanie czteroletniej realizacji *Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy do roku 2023*, zawierające informacje o postępie rzeczowym i finansowym zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych. Raport został opracowany na podstawie informacji, przekazanych przez podmioty/jednostki realizujące projekty rewitalizacyjne oraz na podstawie wyników badania opinii mieszkańców nt. PRT. Ankieta została przeprowadzona w okresie od 11 do 18 lutego 2021 roku, za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej Urzędu Miasta Tychy.

Rys. Obszary rewitalizacji miasta Tychy

1 – os. A
6 – Czułów Osada
11 – os. H i Ł
16 – os. N i O

II. POSTĘP RZECZOWY REALIZACJI *PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023* – projekty sektora publicznego, lata 2017 – 2020

Niniejszy rozdział zawiera informacje, dotyczące realizacji 15 projektów rewitalizacyjnych sektora publicznego w latach 2017-2020, z uwzględnieniem osiąganych wskaźników. Projekt „Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego os. N i O" został zrealizowany w całości w 2016 roku. Projekty „Poznajemy Osadę" i „Po co nam obrazy", ze względu na trwające prace termomodernizacyjne, obostrzenia, związane z pandemią COVID oraz niepewną sytuację co do dalszych decyzji w tym obszarze, nie mogły być realizowane, zgodnie z założeniami lub narzucono na nie reżim sanitarny. Projekty „Zielona oś – Centrum" i „Zielona oś – osiedla N i O" są planowane do realizacji w latach późniejszych.

1. BAZA – Bank Aktywnych Ludzi Miasta

Podmiot zgłaszający projekt: Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia
Planowany termin realizacji: 2017-2023

CEL PROJEKTU: podniesienie poziomu aktywności mieszkańców na rzecz lokalnej społeczności, uzyskanie wzrostu kompetencji społecznych mieszkańców osiedla A, wykreowanie lokalnych liderów zarówno wśród osób fizycznych, jak i organizacji pozarządowych, wzrost aktywizacji seniorów na rzecz włączenia w życie społeczne.

W latach od 2017 do 2020 BAZA realizowana była przez Fundację Rozwoju i Integracji Multiintegra, Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz IQ EDU NON PROFIT Sp. z o.o. w ramach zadania publicznego. Zgodnie z założeniami PRT, zakres rzeczowy projektu obejmował 3 zasadnicze komponenty: BRR – Baza Rozwoju Rodziny, BAL – Baza Aktywności Lokalnej oraz BAS – Baza Aktywnych Seniorów.

1. BRR – BAZA ROZWOJU RODZINY: wsparcie w ramach BRR miało na celu, przede wszystkim, podniesienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodziców poprzez organizację zajęć, imprez integracyjnych oraz spotkań indywidualnych i grupowych ze specjalistami z różnych dziedzin, tj.: dietetykiem, fizjoterapeutą, rehabilitantem, psychologiem oraz doradcą zawodowym. Celem zajęć było zwrócenie rodzicom uwagi na rozwój naturalnych skłonności dziecka do mówienia i naśladowania otoczenia. Warsztaty, organizowane w ramach zadania ukierunkowane były na wsparcie i podniesienie kompetencji wychowawczych i rodzinnych, dotyczyły m.in. zasad i reguł funkcjonowania rodziny, komunikacji z dziećmi i młodzieżą, wyznaczania granic, systemu pochwał i wyciągania konsekwencji, wzmacniania samodzielności dzieci, rozwiązywania problemów wynikających z niebilansowaniem się dochodów i wydatków gospodarstw domowych.
Działania informacyjne, prowadzone w ramach promocji Bazy Rozwoju Rodziny, na przestrzeni lat polegały m.in. na organizacji spotkań informacyjnych z mieszkańcami

osiedla A (dystrybucja ulotek, plakatów, mailing, publikacja informacji na portalach społecznościowych), dystrybucji plakatów i ulotek w pobliskich instytucjach (m.in. przedszkole SportArt, przedszkole publiczne, szkoły, biblioteki, MOPS na os. A oraz na tablicy informacyjnej na placu św. Anny), bieżącej aktualizacji harmonogramu działań, (o poszczególnych zajęciach beneficjenci byli informowani sms-owo), informowaniu o aktualnej ofercie podczas odbywających się w mieście imprez (np. Festyn Integracyjny na os. A, imprezy organizowane przez fundację Multiintegra). Ponadto, działania informacyjne prowadzone były przez Zarząd Fundacji podczas rozmów indywidualnych z dyrekcjami placówek wsparcia, bibliotek, MOPS, szkół, przedszkoli, z partnerami projektu i potencjalnymi uczestnikami.

Fot. Zajęcia w ramach Bazy Rozwoju Rodziny na os. A w 2017 roku (mat. Fundacja Multiintegra)

Fot. Zajęcia w ramach Bazy Rozwoju Rodziny na os. A w 2018 roku (mat. Fundacja Multiintegra)

Fot. Zajęcia w ramach Bazy Rozwoju Rodziny na os. A w 2019 roku (mat. Fundacja Multiintegra)

Fot. Zajęcia w ramach Bazy Rozwoju Rodziny na os. A w 2020 roku (mat. IQ EDU NON PROFIT Sp. z o.o.)

Na przełomie lat 2017 – 2020 w ramach BRR odbyły się następujące formy wsparcia:

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
- Klub Rodzica - Klub Mam i Malucha - Mlekoteka - Klub Prolife - Klub właścicieli domowych portfeli - Klub Zawodowca - Kiermasze - Międzypokoleniowy kurs samoobrony	- Klub Rodzica - Klub Mam i Malucha - Mlekoteka - Baza Zaradności Finansowej - projekt MultiHelp	- Klub Rodzica - Klub Mam i Malucha - Mlekoteka - spotkania tematyczne - 3 projekty Bądźmy Razem (Dzień Matki, Doroczny Piknik Klubu Malucha, Mikołajki dla dzieci)	- Klub Mam i Malucha - Mlekoteka - Klub Rodzica - mini imprezy tematyczne (Andrzejki, Mikołajki) - zajęcia „Jestem Świadomym Rodzicem” - indywidualne poradnictwo - we współpracy m.in. z Muzeum Miejskim, Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej, MCK, mieszkańcami osiedla A nagrano materiał video dotyczący Rewitalizacji na osiedlu A. Materiał dostępny na stronie: https://www.youtube.com/watch?v=lGiqs-Zupao

Postęp realizacji wskaźników projektu: Liczba uczestników BRR

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
84	180	80	41

2. BAL – BAZA AKTYWNOŚCI LOKALNEJ (Baza Aktywnych Mieszkańców): w ramach BAL zachęcano mieszkańców Osiedla w różnym wieku do podejmowania inicjatyw na rzecz swojego otoczenia społecznego.

W 2020 roku spośród pomysłów mieszkańców wybrane zostały 4 mini projekty:

a) Wsparcie psychologiczne dla mieszkańców w okresie przymusowego pobytu w domu, związanego z pandemią koronawirusa.

Psycholog pracujący na co dzień z dziećmi, młodzieżą i seniorami opracował treść ulotek informacyjnych/doradczych: jedna z nich kierowana była do ogółu mieszkańców, druga uwzględniała w szczególności sytuację seniorów. Ponadto, przygotowane zostało nagranie głosowe dla osób, które nie były w stanie odebrać ulotki. Nagranie to zostało wysłane za pośrednictwem e-dziennika Szkoły Podstawowej Nr 3 w Tychach ze wskazaniem do dalszego udostępniania oraz wysłane w wiadomościach e-mail przez wolontariuszy i Radę Osiedla A.

b) Maseczki dla mieszkańców Osiedla A – społeczna akcja szycia maseczek.

W ramach projektu został zakupiony materiał potrzebny do szycia maseczek, który przekazano wolontariuszom. 3 osoby zaangażowane były w uszycie ok. 1000 maseczek, które następnie trafiły do mieszkańców Osiedla A. Część maseczek była dostarczana przez wolontariuszy bezpośrednio do mieszkańców, którzy nie wychodzili z domów, reszta była dystrybuowana przez Radę Osiedla A.

c) Zorganizowanie akcji nasadzenia krzewów na terenie Osiedla A.

W akcji ogrodniczej na osiedlu A wzięło udział 10 wolontariuszy – mieszkańców Osiedla A. Zasadzono 100 krzewów: forsycji, dereni, krzewuszek i tawuł. Miejsce nasadzeń ustalono dokładnie z najbliższymi sąsiadami oraz odpowiednimi władzami.

d) Wirtualna choinka.

Dzieci z przedszkola, szkoły podstawowej oraz seniorzy w domach własnoręcznie przygotowywali ozdoby świąteczne, a następnie wysyłali zdjęcia, z których kadra FRES wykonała choinkę i umieściła w antyramie. Takie wirtualne choinki wręczone zostały następnie przedstawicielom przedszkola, szkoły, Klubu Seniora oraz władzom miasta. Spośród nadesłanych prac kadra FRES, we współpracy z kadrą przedszkola i szkoły podstawowej wybrała te najciekawsze i nagrodziła je symbolicznymi nagrodami.

Fot. Akcja „Bądź widoczny" w 2020 roku
(mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Fot. Maseczki dla mieszkańców Osiedla A
(mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Fot. Życzenia dla medyków w 2020 roku
(mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Fot. „Wirtualna choinka"
(mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Ponadto, w ramach zadania zorganizowane zostały 2 spotkania w formule **World Cafe**. Ze względu na trwającą pandemię spotkania zorganizowane zostały w dużej sali szkoleniowej na Osiedlu A (by zachować reżim sanitarny), gdzie w miłej atmosferze zachęcano mieszkańców do szczerych i otwartych rozmów na tematy dla nich istotne. Taka formuła umożliwiała wymianę informacji i opinii praktycznie na każdy temat. Na spotkania World Cafe byli także zapraszani przedstawiciele samorządu, instytucji i organizacji, które działają na terenie Osiedla. Dyskutowano m.in. o budżecie obywatelskim i innych inicjatywach, które mają/mogą być realizowane na terenie Osiedla oraz o inicjatywach ekologicznych i kulturalnych.

Od 2019 roku, w ramach projektu organizowany jest konkurs na **Tyskiego Społecznika Roku.** Podczas zeszłorocznej, uroczystej Gali zaprezentowane zostały sylwetki zgłoszonych kandydatów, tj. osób najbardziej zaangażowanych w sprawy swojego miasta. Zwycięzcy otrzymali symboliczne dyplomy i nagrody. Wyróżnione zostały zarówno osoby indywidualne, jak i podmioty zaangażowane w sprawy społeczne. Uroczystość zorganizowana została 19 listopada 2020 roku. Ze względu na ówczesną sytuację pandemiczną odbyła się ona bez udziału publiczności, za to z bezpośrednią transmisją w internecie. Na uroczystości pojawili się tylko zwycięzcy i osoby/podmioty wyróżnione. Pozostali nominowani do tytułu Tyskiego Społecznika Roku 2020 odebrali podziękowania i pakiety konferencyjne w późniejszym czasie, indywidualnie w biurze FRES, tak, by zachowany był reżim sanitarny.

Fot. Gala Tyskiego Społecznika w 2019 roku (mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Fot. Gala Tyskiego Społecznika w 2020 roku (mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

W 2020 roku, w ramach rozwijania potencjału mieszkańców, zorganizowano zajęcia tematyczne, dostosowane do ich wieku, aktualnych potrzeb i zainteresowań:

– **„Eko-warsztaty”** – warsztaty wykonania zabawek z materiałów z recyclingu dla dzieci w wieku przedszkolnym.

– **Warsztaty fotograficzne**, podczas których mieszkańcy mieli okazję poznać techniki robienia profesjonalnych zdjęć, zasady obsługi urządzeń do fotografowania (aparatów cyfrowych i lustrzanek, telefonów), wziąć udział w sesjach zdjęciowych, realizowanych w różnych miejscach i scenografiach na osiedlu A.

– **Warsztaty autoprezentacji**, podczas których mieszkańcy osiedla A mieli okazję poznać zasady właściwego ubioru i makijażu na różne okazje, zasady zachowania się i pracy z ciałem.

– **Warsztaty świąteczne**, które ze względu na pandemię odbyły się w formie zdalnej. Prowadzący nagrali filmy, które zostały następnie zamieszczone na profilu FRES na Facebooku. Tematyka warsztatów obejmowała zajęcia manualne (wykonywanie ozdób świątecznych z wykorzystaniem różnych technik i materiałów), kulinarne (różnorodne przepisy na potrawy świąteczne wraz z instrukcją ich wykonania) oraz psychologiczne (pogadanki na temat radzenia sobie w okresie świąteczno-noworocznym w nietypowym czasie pandemii). Dla mieszkańców przygotowane zostały pakiety materiałów do zajęć do samodzielnej pracy w domu, które mogli odebrać indywidualnie w biurze FRES. Mieszkańcy mieli także okazję uczestniczyć w indywidualnych i/lub grupowych zajęciach ze specjalistą (psychologiem), który wspierał ich w eliminowaniu barier mentalnych, związanych z udziałem w życiu społecznym. Takie wsparcie miało za zadanie stworzyć/odbudować poczucie sprawczości, podnieść wiarę w siebie i swoje mocne strony, a docelowo zwiększyć zaangażowanie mieszkańców w sprawy swojego otoczenia, co może wykreować lokalnych liderów. Z uwagi na okres pandemii i różne trudności natury psychicznej, z którymi borykali się uczestnicy zadania, zwiększono dla nich zakres wsparcia psychologicznego.

Ponadto, zorganizowano akcję **"BĄDŹ WIDOCZNY"**, polegającą na promowaniu noszenia odblasków przez pieszych i rowerzystów. Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną zamiast tradycyjnych spotkań informacyjnych, przygotowano film instruktażowy pokazujący jak dbać o nasze bezpieczeństwo na drodze, dlaczego konieczne jest noszenie odblasków. Mieszkańcom przekazane zostały zestawy odblasków – latarki, opaski, by mogli oni w praktyce zastosować się do wskazówek przekazanych w filmie. W akcję „Bądź widoczny” zaangażowani zostali przedstawiciele tyskiej policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego, mieszkańcy osiedla, lokalni liderzy. Film dotyczący akcji został udostępniony pod adresem: https://www.youtube.com/watch?v=Ws9_yBU8MM0.

Na przełomie lat 2017 – 2020 w ramach BAL odbyły się następujące formy wsparcia:

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
- dyżury ekspertów dla mieszkańców Osiedla - spotkania/warsztaty dla mieszkańców z tematyki zaangażowania społecznego - uczestnictwo w obchodach Dnia Sąsiada	- 4 miniprojekty (Mikołajki w Teatrze Małym, Zdrowy przedszkolak, Wspólna Choinka na A) - spotkania z ekspertami - wycieczki krajoznawcze	- 4 miniprojekty (Piknik EKO, nasadzenia roślin, wspólne kolędowanie połączone z piknikiem oraz robieniem ozdób choinkowych na pl. św. Anny) - Gala Tyskiego Społecznika Roku (przeprowadzono proces nominowania kandydatów, wyłoniono kapitułę oraz wręczono nagrody podczas uroczystej Gali)	- 4 miniprojekty - warsztaty - spotkania tematyczne - Gala Tyskiego Społecznika Roku

Postęp realizacji wskaźników projektu BAL w latach 2017-2020:

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba godzin zajęć dla mieszkańców	36	192	40	**40**
Liczba godzin wsparcia specjalistycznego dla mieszkańców	54	36	80	**86**
Liczba spotkań w ramach World Cafe	-	-	4	**2**

3. BAZA AKTYWNYCH SENIORÓW (BAS) – głównym celem zadania było zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezjoterapii, oferty edukacyjnej, rekreacyjnej,
w zależności od potrzeb seniorów.
W 2020 roku odbyły się następujące formy wsparcia dla seniorów:
– rozwój aktywności społecznej osób 60+ (systematyczne zajęcia w obu Klubach Seniora, prowadzone 5 dni w tygodniu po 6 godz., co umożliwiało seniorom częste spotkania

i kontakty z rówieśnikami, przełamywanie barier i motywowanie do aktywności społecznej, w tym działań samopomocowych),

– rozwój oferty informacyjnej, edukacyjnej, prozdrowotnej, kulturalnej skierowanej do osób 60+ w Tychach. Ze względu na pandemię i decyzje władz krajowych i wojewódzkich, Klub Seniora został w 2020 roku dwukrotnie zamknięty (od 12 marca do 3 lipca oraz od 21 października do 31 grudnia 2020). Wówczas animatorzy zamieszczali na Facebooku materiały do zajęć i filmy instruktażowe dla uczestników Klubu Senior+. Część seniorów aktywnie korzysta z internetu i Facebooka, mogli wobec tego realizować we własnych domach zajęcia proponowane przez animatorów. Ponadto, animatorzy inicjowali akcje aktywizujące seniorów, jak np. szycie maseczek ochronnych, akcję wymiany książek, konkursy prac plastycznych, fotograficznych, literackich. W czasie, gdy Klub Seniora+ był otwarty i zajęcia odbywały się stacjonarnie, seniorzy mieli okazję uczestniczyć w zajęciach animacyjnych, integracyjnych, tematycznych. Klub był miejscem spotkań, w którym uczestnicy przy kawie i ciastku mogli porozmawiać, wymienić opinie, miło spędzić czas w gronie rówieśników o podobnych zainteresowaniach. Do dyspozycji mieli także przyrządy do ćwiczeń fizycznych. Usługi te były całkowicie bezpłatne, aby zniwelować bariery finansowe ograniczające aktywność seniorów. Dokonano także zakupu wyposażenia do Klubu Senior+ (m.in. dodatkowe przyrządy do ćwiczeń, lustra do sali ćwiczeń, urządzenia, które mają dbać o zdrowie i bezpieczeństwo seniorów, stacje dezynfekujące, oczyszczacze powietrza, ciśnieniomierze, glukometry, pulsoksymetry).

Fot. Zajęcia w ramach Bazy Aktywnych Seniorów w 2017 roku (mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Fot. Zajęcia w ramach Bazy Aktywnych Seniorów w 2018 roku (mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Fot. Spotkania w ramach Klubu Seniora w 2019 roku (mat. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej)

Na przełomie lat 2017 – 2020 w ramach BAS odbyły się następujące formy wsparcia:

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
- zajęcia tematyczne rozwijające zainteresowania - imprezy okolicznościowe - akcje społeczne (Narodowe Czytanie „Wesela") - wycieczki krajoznawcze - realizacja mini projektów (wydanie tomiku poezji, akcja pn. „Wspólne ubieranie choinki życzeń")	- zajęcia tematyczne (rękodzieło, arteterapia, karaoke, taniec, warsztaty teatralne w Teatrze Małym lub w Andromedzie turnieje gier planszowych) - warsztaty kulinarne i zajęcia z zakresu zdrowego odżywiania - imprezy okolicznościowe (Dzień Babci i Dziadka, Bal Karnawałowy, Dzień Kobiet, Walentynki, Andrzejki, Wigilia, Sylwester) - Punkt Informacyjny i Pomocowy - spotkania z ekspertami - wycieczki krajoznawcze - spacery w miejsca – Grota Solna, Paprocany	- zajęcia dla seniorów (gimnastyka, zajęcia manualne, fotograficzne, taneczne, usprawniające, zajęcia z zakresu zdrowia, urody i pielęgnacji, z gospodarowania budżetem) - spotkania z ekspertami (dietetyk, psycholog) - spotkania ze specjalistami (lekarz okulista, policjant) - zajęcia kulinarne, - Punkt Pomocowy, - Punkt Informacyjny dla seniorów - imprezy okolicznościowe - wspólnie wyjścia do kina, groty solnej, parku wodnego, muzeum Browarów Tyskich	- zajęcia dla seniorów o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym, towarzyskim - terapia zajęciowa, zajęcia z komunikacji społecznej i rozwoju osobistego osób w wieku senioralnym - spacery w ciekawe miejsca na terenie miasta, - wycieczka do Palmiarni w Gliwicach - spotkania ze specjalistami w celu stałej edukacji seniorów - zainicjowano utworzenie grup hobbistycznych (kulinarna, manualna, taneczna) - seniorzy współuczestniczyli w akcji Muzeum Miejskiego w Tychach „Pocztówki na dobre! (jutro)" - zajęcia w zakresie aktywności ruchowej - Punkt Pomocowy - Punkt Informacyjny dla seniorów

Postęp realizacji wskaźników projektu BAS w latach 2017-2020:

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba godzin animacyjnych i tematycznych	751	992	1400	400
Liczba godzin z ekspertami	108	120	163	112

Postęp realizacji wskaźników projektu BAZA w latach 2017-2020:

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba nowopowstałych NGO	2	2	-	-
Liczba wolontariuszy	6	20	25	13
Liczba grup samopomocowych seniorów	1	1	-	1
Liczba grup wsparcia dla osób w niekorzystnej sytuacji rodzinnej	2	3	2	1

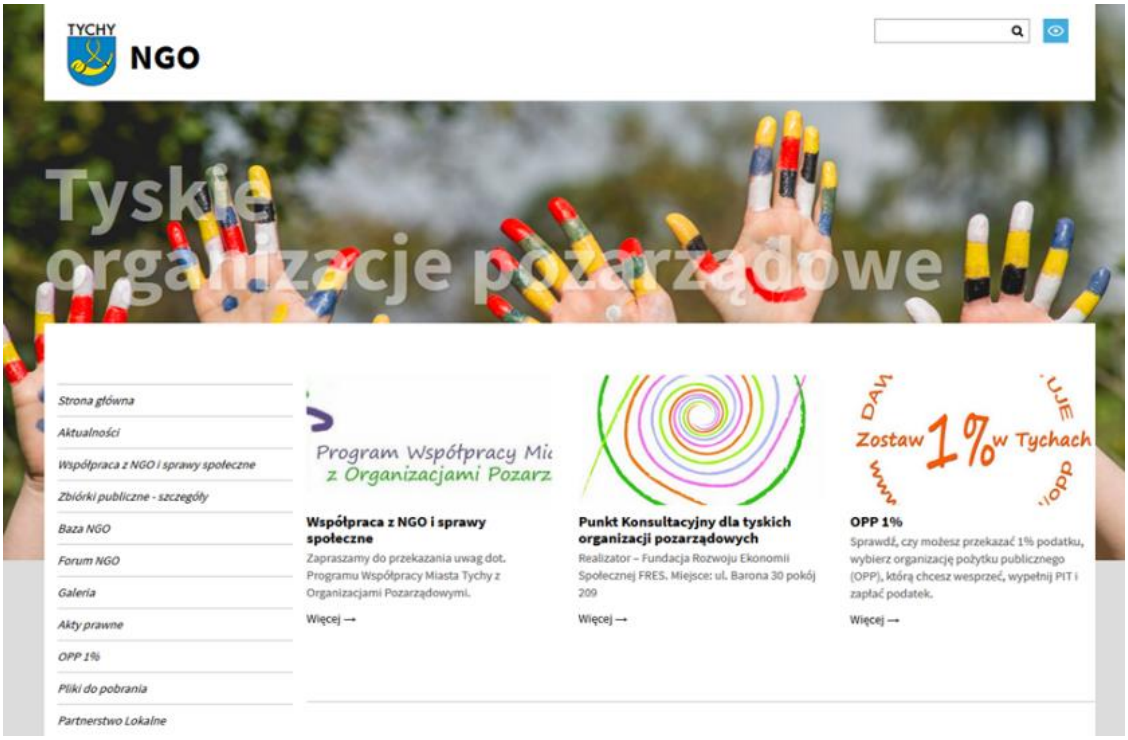
2. Baza i portal Tyskich NGO

Podmiot zgłaszający projekt: Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia

Termin realizacji: 2017

CELE PROJEKTU: aktywizacja społeczna i obywatelska, zwiększenie uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w życiu lokalnych społeczności poprzez ułatwienie komunikacji między mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi a Urzędem Miasta, promocja trzeciego sektora ułatwiająca nawiązywanie współpracy.

Projekt zakładał utworzenie profesjonalnej bazy (portalu) organizacji pozarządowych, działających na rzecz mieszkańców miasta Tychy oraz posiadających siedzibę w naszym mieście (http://ngo.umtychy.pl/). Informacje umieszczane na portalu pozwalają zainteresowanym poznać zakres i profil działalności tyskiego sektora organizacji pozarządowych. Przy powstawaniu portalu współpracował Wydział Spraw Obywatelskich oraz ówczesny Wydział Informacji, Promocji i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miasta Tychy. Portal jest na bieżąco aktualizowany przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia.

Fot. Portal tyskich organizacji pozarządowych

Od 2018 roku zakładka została przeniesiona na stronę internetową, służącą szeroko rozumianej komunikacji z mieszkańcami tj. razemtychy.pl (https://razemtychy.pl/ngo/baza-ngo).

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU „BAZA I PORTAL TYSKICH NGO":

– liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w bazie – 270

– liczba projektów zgłaszanych przez organizacje społeczne w ramach Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, działających w obszarze rewitalizacji – 5

3. Potańcówki na Osiedlu A

Podmiot zgłaszający projekt: Muzeum Miejskie w Tychach

Planowany termin realizacji: 2017-2023

CEL PROJEKTU: ożywienie przestrzeni osiedla A, integracja jego mieszkańców oraz zachęcenie mieszkańców innych części miasta do odwiedzenia osiedla A.

Projekt zakładał wykorzystanie walorów osiedla do stworzenia ciekawej dla mieszkańców całego miasta inicjatywy łączącej kulturę, rozrywkę oraz zabawę. Potańcówki organizowane były w różnych stylach muzycznych, przybliżały kulturę zarówno Śląska, jak i innych regionów kraju, a nawet zagranicy. Skierowane były dla szerokiego grona odbiorców, w pierwszym roku odbywały się w sezonie letnim na wolnym powietrzu, w kolejnych latach rozszerzono okres realizacji na pozostałe miesiące przenosząc organizację potańcówek, miedzy innymi do Szkoły Podstawowej nr 3 w Tychach i Domu Parafialnego kościoła pw. Miłosierdzia Bożego oraz do siedziby Muzeum. Ponadto odpowiadając na potrzeby

odbiorców, przekształceniu uległa forma projektu z potańcówkowego na projekt warsztatów muzyczno - tanecznych.

Podczas spotkań nie brakowało żywiołowych tańców połączonych z elementami nauki podstawowych kroków oraz zabaw tanecznych. Zabrzmiały dzikie mazurki, nostalgiczne kujawiaki i skoczne polki.

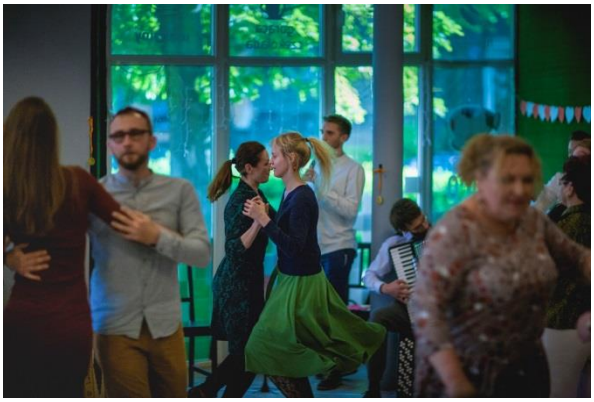

Fot. Michał Janusiński, występ zespołu Tadirindum, zabawy z wodzirejem, mini-warsztaty tańca (25 czerwca 2017roku)

Fot. Michał Janusiński, „Karnawałowy dancing" (28 stycznia 2018 roku)

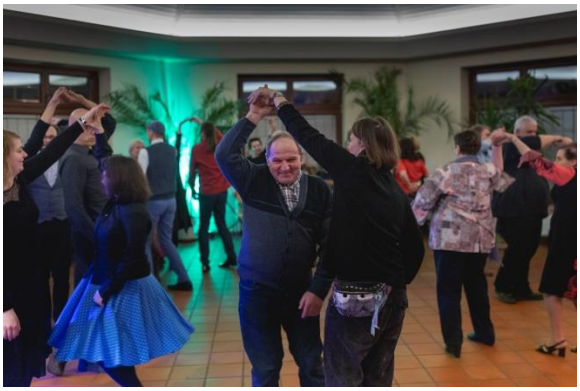

Fot. Jakub Kabus, „Muzyczne przygotowania do Wielkanocy" (25 marca 2018 roku)

Fot. Artur Pławski, „Cyja niejedno ma imię: kapela Rube Świnye” (18 maja 2019 roku)

Fot. Artur Pławski „Before Ostatki z kapelą Napięcie” (15 lutego 2020 roku)

Fot. Grzegorz Krzysztofik „Kołysanki” – warsztaty muzyczne z Maniuchą Bikont (8 lutego 2020 roku)

Na przełomie lat 2017 – 2020 w ramach projektu odbyły się następujące potańcówki:

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
- 25 czerwca 2017 roku „Międzypokoleniowy Festyn Rodzinny” - 29 lipca 2017 roku „Dancing Imieniny Anny” - 26 czerwca 2017 roku, Finałowa potańcówka, Plac św. Anny	- 28 stycznia 2018 roku, Niedzielne spotkania z kawą i poleczką: *Karnawałowy dancing – warsztaty i zabawa taneczna* - 25 luty 2018 roku, Niedzielne spotkania z kawą i poleczką: *Sąsiedzkie Muzykowanie – wspólne śpiewy i tańce* - 25 marca 2018 roku, Niedzielne spotkania z kawą i poleczką: *Muzyczne przygotowania do Wielkanocy* - 29 kwietnia 2018 roku, Niedzielne spotkania z kawą i poleczką: *Zabawa taneczna z folklorem miejskim* - 27 maja 2018 roku, Niedzielne spotkania z kawą i poleczką: *Taneczna rozgrzewka przed wakacjami* - 23 czerwca 2018 roku, zAbAwa nA A. Na dobry początek wakacji - 26 października 2018 roku, Set dj’ski w Andromedzie. Elektro – folk na dobry początek jesieni	- 18 maja 2019 roku, Warsztaty muzyczno-taneczne pn. Cyja niejedno ma imię: kapela Rube Świnye - 29 czerwca 2019 roku, Warsztaty muzyczno-taneczne pn. Siedzi grajek na kamieniu trzyma dudy na ramieniu, Teofil z Katowic i Anton Korolev - 21 września 2019 roku, Jesienne działanie potańcówkowe z przytupem: Spotkanie z instrumentami górali żywieckich - 12 października 2019 roku, Warsztaty muzyczne pn. Dzika muzyka z serca Polski – Janusz Prusinowski - 20 października 2019 roku, Warsztaty muzyczno-taneczne pn. Muzyka wykorzenionych: Kapela Pokrzyk - 27 października 2019 roku, Warsztaty muzyczne pn. Rozwój percepcji słuchowej i warsztat kreatywnego muzykowania – Kazimierz Nitkiewicz - 16 listopada 2019 roku, Warsztaty muzyczne pn. Z przytupem: Potańcz z Kapelą Niwińskich - 28 grudnia 2019 roku, Warsztaty muzyczne pn. Z przytupem: Kolędowanie z kapelą Rube Świnye	- 15 lutego 2020 roku, Before Ostatki z Kapelą Napięcie (Kapela Napięcie rekonstruuje muzykę tradycyjną Polski centralnej, w szczególności rawską, łęczycką i sieradzką. Większość repertuaru stanowią melodie zebrane przez muzyków w trakcie badań terenowych oraz pochodzące z nagrań archiwalnych. Kapela gra tańce i zabawy w starodawnej manierze wykonawczej regionalnych mistrzów z wykorzystaniem starodawnego instrumentarium - 8 lutego 2020 roku, Kołysanki – warsztaty muzyczne z Maniuchą Bikont, muzykiem i antropologiem kultury

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU: LICZBA UCZESTNIKÓW POTAŃCÓWEK

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
300	400	295	40

4. Renowacja osiedla A

Podmiot zgłaszający projekt: Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach

Planowany termin realizacji: 2017-2022+

CEL PROJEKTU: wypełnienie deficytów osiedla A, podniesienie jakości zamieszkania, zwiększenie atrakcyjności osiedla, podwyższenie jego potencjału lokalizacyjnego oraz ograniczenie zjawiska depopulacji.

Projekt obejmował prace remontowe i modernizacyjne w budynkach oraz zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznych, z uwzględnieniem wartości kulturowych obszaru i walorów architektonicznych osiedla, z zachowaniem lub ekspozycją elementów architektury socrealistycznej.

Na przełomie lat 2017 – 2020 w ramach projektu przeprowadzono następujące prace:

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
- Termomodernizacja budynku przy ulicy Generała Andersa 4 - Przebudowa ulicy Arkadowej IV etap oraz wymiana chodnika na ulicy Arctowskiego - Przebudowa ciągów pieszych na osiedlu A przy ulicy Asnyka 6-6c - Remont murków oporowych, chodnika i schodów na osiedlu A wzdłuż ulicy Arctowskiego, - Modernizacja wiat śmietnikowych przy ulicy Andersa 1-8	- Zagospodarowanie terenu w obrębie nieruchomości zlokalizowanej przy ulicy Generała Andersa 6 oraz wykonanie wentylacji w kondygnacji piwnicznej budynku - Budowa schodów terenowych przy ulicy Arctowskiego 1a, - Budowa trzech placów zabaw przy ulicy Asnyka 2-2d, Andersa 20-20a, Arctowskiego 3-3b, Arkadowej 2-2b, Wojska Polskiego 1-1b, 5-5c	- Modernizacja części niemieszkalnej stanowiącej własność gminy w budynku przy pl. Św. Anny 4 - Budowa placu zabaw przy ul. Andersa 2-4a (zadanie zrealizowane w ramach budżetu partycypacyjnego) - Zagospodarowanie podwórka przy ul. Arctowskiego 3-3b – budowa placu zabaw, modernizacja wiaty śmietnikowej, chodnika i drogi dojazdowej (zadanie zrealizowane w ramach budżetu partycypacyjnego),	-Opracowano projekt budowy wiat śmietnikowych przy ul. Andersa 7-7c i 8-8a oraz przy Placu św. Anny 1- 3d, pozyskano pozwolenie na budowę. Prace zostały rozpoczęte, w dużej mierze zrealizowane, ale nie na tyle, aby zostały odebrane. Odbiór planowany jest w 2021 r.

Fot. Przebudowa ulicy Arkadowej w 2017 roku – stan przed renowacją i po renowacji (mat. MZBM Tychy)

Fot. Termomodernizacja budynku przy ul. Generała Andersa 6 – stan przed remontem i po remoncie (mat. MZBM Tychy)

Fot. Remont murków oporowych, chodnika i schodów na osiedlu A wzdłuż ulicy Arctowskiego w 2017 roku – stan przed renowacją (mat. MZBM Tychy)

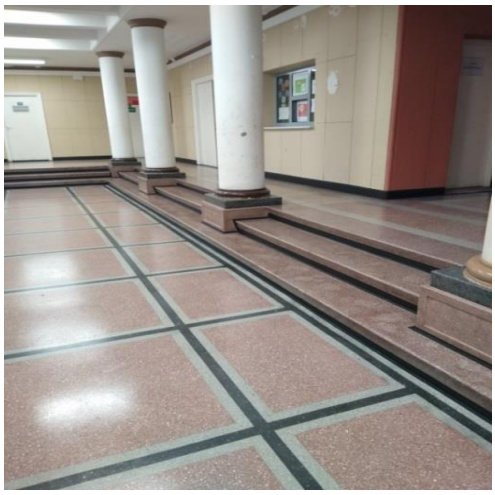

Fot. Remont murków oporowych, chodnika i schodów na osiedlu A wzdłuż ulicy Arctowskiego w 2017 roku – stan po renowacji (mat. MZBM Tychy)

Fot. Budowa placów zabaw przy ul. Asnyka 2-2d, Andersa 20-20a, Arctowskiego 3-3b, Arkadowej 2-2b, Wojska Polskiego 1-1b, 5-5c w 2018 roku(mat. MZBM Tychy)

Fot. Modernizacja części niemieszkalnej stanowiącej własność gminy w budynku przy pl. Św. Anny 4 w 2019 roku (mat. MZBM Tychy)

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU „RENOWACJA OS. A" W LATACH 2017 – 2020

Rodzaj wskaźnika	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
-liczba/powierzchnia budynków poddanych renowacji/termomodernizacji/ modernizacji	- 1 budynek o powierzchni 979,87 m^2	-1 budynek o powierzchni 979,87 m^2	- 1 budynek: pow. użytkowa robót 242 m^2	-
- powierzchnia chodników, dróg poddanych			-	-

renowacji/modernizacji	2 746 m^2	328 m^2		
- elementy małej architektury	- 3 wiaty śmietnikowe	- 1 wiata śmietnikowa, - schody terenowe, - 3 place zabaw	-	-

5. Kultowe Osiedle A – osiedle A przyjazne twórcom

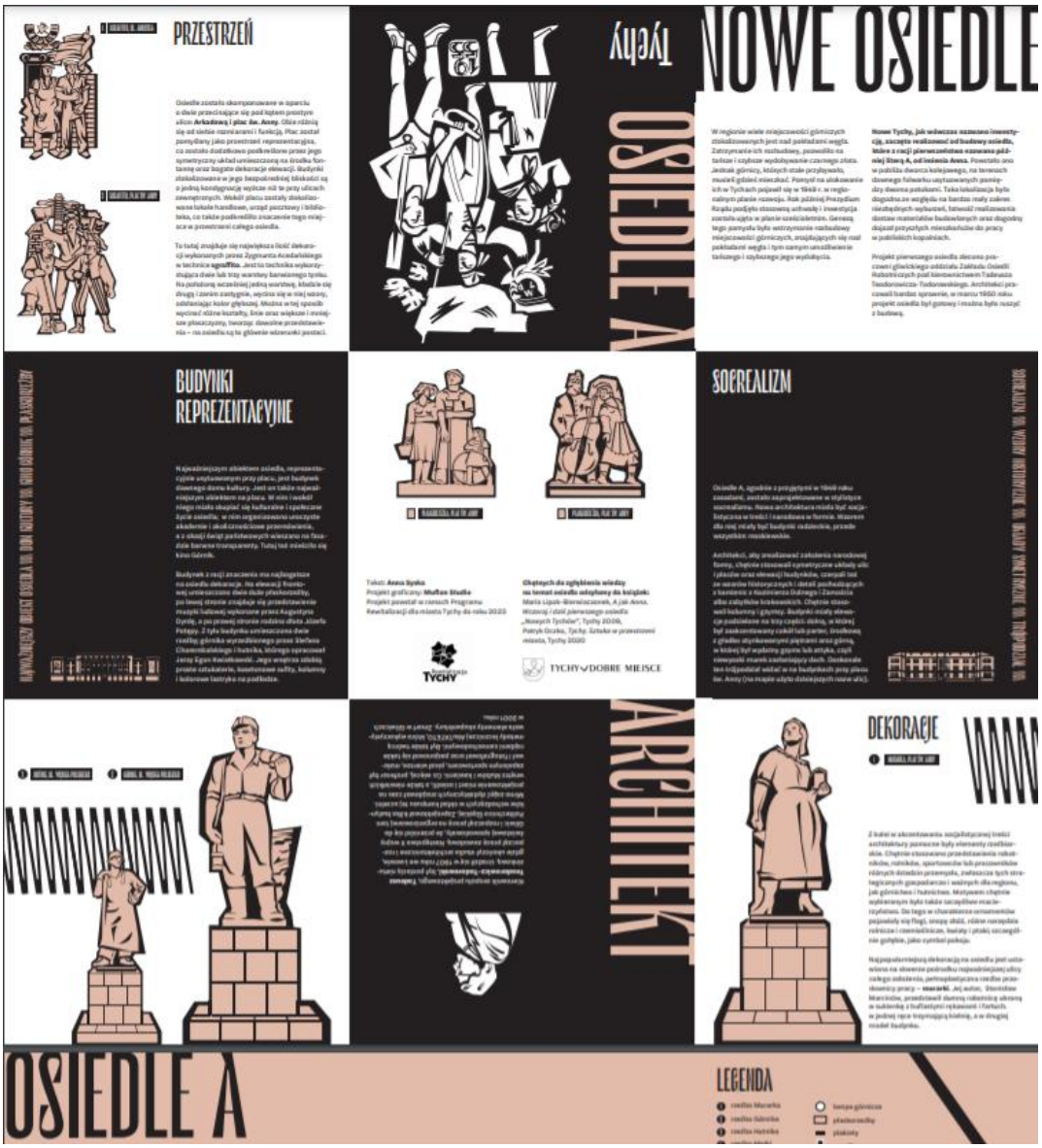
Podmiot zgłaszający projekt: Miejski Konserwator Zabytków/Muzeum Miejskie w Tychach/Wydział Gospodarki Lokalowej/Gmina Miasta Tychy

Planowany termin realizacji: 2019-2021

Celem projektu jest zwiększenie atrakcyjności lokalizacyjnej i osadniczej osiedla, promocja i wykreowanie bardziej atrakcyjnego wizerunku, zwrócenie uwagi na walory przestrzenne i architektoniczne osiedla, jego popularyzacja, a także zwrócenie uwagi na osiedle pośród przedstawicieli środowisk twórczych.

W pierwotnej wersji PRT (do czasu jego aktualizacji) projekt nosił nazwę „Unikatowe Tychy – osiedla A przyjazne młodym twórcom". W 2017 roku nawiązano współpracę z Wydziałem Architektury Politechniki Śląskiej. Uzyskano wstępną deklarację współpracy na poziomie uczelnia – miasto. W 2018 roku nastąpiła zmiana na stanowisku Miejskiego Konserwatora Zabytków, której następstwem była aktualizacja zakresu rzeczowego projektu.
W październiku 2019 roku, podczas aktualizacji *Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy do roku 2023,* wprowadzono nową nazwę i nowy zakres rzeczowy projektu tj.:
1. Spacery historyczno-architektoniczne – zwiedzanie osiedla w plenerze, mające charakter popularyzatorskiego wykładu prowadzonego przez historyka, historyka sztuki lub architektury.
2. Mapa osiedla – papierowa mapa z informacjami historycznymi i architektonicznymi o osiedlu, mająca charakter popularyzatorski.
3. Plener plastyczny dla artystów profesjonalnych.
4. Plener plastyczny (warsztaty) dla dzieci i seniorów.
5. Wystawa – prezentacja prac artystycznych z plenerów.
6. Książka zbierająca wiedzę o osiedlu oraz doświadczenia z realizacji Programu Rewitalizacji.
Realizację powyższych działań zaplanowano na 2020 rok i w tym też roku został przygotowany projekt graficzny mapy edukacyjnej osiedla. Projekt opracowała graficzka z katowickiego kolektywu MuflonStudio, które specjalizuje się w projektowaniu graficznym, wykorzystującym opracowania rysunkowe. Zostały wykonane rysunki rzeźb, płaskorzeźb, budynków i innych elementów charakterystycznych dla osiedla A, a także rysunek planu osiedla z naniesionymi ulicami, budynkami i punktowo zaznaczonymi dekoracjami oraz

najważniejszymi obiektami osiedla. Miejska Konserwator Zabytków opracowała merytorycznie tekst do mapy. Ponadto, został wykonany także skład mapy i plik przygotowany do druku. Realizację pozostałych elementów projektu uniemożliwiła sytuacja epidemiczna w kraju i związane z nią ograniczenia sanitarne.

Fot. Mapa osiedla A (materiały UM Tychy)

W ramach projektu „Kultowe Osiedle A – osiedle A przyjazne twórcom”, Muzeum Miejskie w Tychach zorganizowało warsztaty historyczne dla mieszkańców pn. Jak nauczyć się rozmawiać ze świadkami wyjątkowych przemian? – warsztaty historii mówionej z dr Marcinem Jarząbkiem (Cz. I) i Aleksandrem Lysko (Cz. II).Uczestnicy warsztatów historii mówionej z dr Marcinem Jarząbkiem dowiedzieli się m.in. jakie opowieści niosą ze sobą uczestnicy ważnych wydarzeń historycznych i społecznych, w jaki sposób mikroopowieści uzupełniają szerszy obraz wielkiej historii o nieznane szczegóły. Ponadto, nauczyli się przygotowywać pytania badawcze i pytania do wywiadu, przećwiczyli różne kanały dotarcia

do rozmówców oraz zaznajomili się z regułami takiego kontaktu i najważniejszymi narzędziami pracy. Zostali wyposażeni w niezbędną wiedzę, jak opracować zebrany materiał. Część teoretyczną uzupełniło indywidualne praktykowanie, polegające na przeprowadzeniu badań i zgromadzeniu zapisów historii mówionej wśród mieszkańców tyskiego osiedla A – najstarszego osiedla tzw. Nowych Tychów. Wydarzenie poprzedzone zostało działaniami promocyjnymi (m.in. kontaktem z mediami) oraz przygotowaniami bezpośrednio przed rozpoczęciem warsztatów.

Fot. Artur Pławski, Warsztaty historii mówionej z dr Marcinem Jarząbkiem i Aleksandrem Lysko w 2020 roku

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU PN. „KULTOWE OSIEDLE A – OSIEDLE A PRZYJAZNE TWÓRCOM”:

– liczba uczestników warsztatów: 30 osób

– protokół odbioru materiałów drukowanych: 1

6. Zagospodarowanie terenu Osady

Podmiot zgłaszający projekt: Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach

Planowany termin realizacji: 2017-2020+

CEL PROJEKTU: renowacja przestrzeni publicznej osiedla Osada, poprawa warunków zamieszkiwania, wizerunku, atrakcyjności oraz podwyższenie jego potencjału lokalizacyjnego.

Na przełomie lat 2017 – 2020 w ramach projektu przeprowadzono następujące prace:

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
- wykonano monitoring zewnętrzny na terenie osiedla OTOR przy ul. Katowickiej 223-237	- przyłączono do sieci gazowej budynki przy ul. Katowickiej 223,227,233,235	- opracowano dokumentacje projektowo-kosztorysowe dotyczące działek nr 220/34,153/34,	- zawarto umowę na wykonanie robót dotyczących zagospodarowania podwórka wokół budynków przy ul.

(zamontowano 26 kamer przewodowych wraz z osprzętem na 8 budynkach) - pozyskano uzgodnienia z właścicielami sieci gazowej	- podpisano umowy na opracowanie dokumentacji projektowej obejmujące opracowanie: projektów budowlanych i projektów wykonawczych (drogowy, oświetlenia zewnętrznego, odwodnienia ulic, parkingów i chodników, placów zabaw dla dzieci, aranżacje terenów zielonych) wraz z kosztorysami	151/34 (część I) oraz dotyczące działki nr 196/21 (część II). Zakres opracowań obejmował projekty budowlane, projekty wykonawcze (drogowe, oświetlenia zewnętrznego, odwodnienia ulic, parkingów i chodników, placów zabaw dla dzieci oraz aranżację terenów zielonych), pełnienie nadzoru autorskiego w trakcie realizacji robót, wykonanie projektu powykonawczego, - wyburzono budynek byłej kotłowni olejowej przy ul. Katowickiej 207, 209	Katowickiej 207 i 209

Wskazane powyżej działania w ramach projektu, zmierzają do wprowadzenia zmiany i poprawy warunków zamieszkania na obszarze terenu Osady, czyli do atrakcyjnego zagospodarowanie przestrzeni, budowy dróg, chodników czy placów zabaw.

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU „ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY" W LATACH 2017 – 2020

Rodzaj wskaźnika	2017	2018	2019	2020
- powierzchnia nowych dróg, chodników i parkingów	-	**-**	**-**	**-**
- liczba nowych elementów zagospodarowania	- monitoring (26 kamer przewodowych wraz z osprzętem na 8 budynkach)	**-**	- aranżacja terenów zielonych po wyburzeniu kotłowni olejowej	**-**

Fot. Teren przed i po wyburzeniu kotłowni olejowej (mat. MZBM Tychy)

Fot. Zainstalowany monitoring (mat. MZBM Tychy)

7. Poznaj sąsiada – wspólne działanie w praktyce

Podmiot zgłaszający projekt: Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich

Planowany termin realizacji: 2017-2023

CELE PROJEKTU: podniesienie aktywności społecznej mieszkańców osiedli N, O, H, Ł, uzyskanie wzrostu kompetencji społecznych, nabycie umiejętności dotyczących przygotowywania projektów społecznych, wzrost poczucia przynależności do lokalnych społeczności oraz odpowiedzialności za otoczenie, wzrost samoświadomości swoich mocnych i słabych stron.

W pierwotnej wersji PRT (do czasu aktualizacji) projekt nosił nazwę „Dzień Sąsiada" i zakładał organizację corocznej sąsiedzkiej imprezy międzypokoleniowej (festynu) na poszczególnych obszarach rewitalizowanych, tj. na osiedlach: N i O, H i Ł. Ponadto, w 2019 roku odbył się cykl warsztatów, dotyczących m.in. zachowań asertywnych, wystąpień publicznych, zarządzania projektami, kierowania zespołem projektowym, budowania partnerstw, budowania marki. W ramach animacji społeczności lokalnej zorganizowano spotkania z uczestnikami projektu, które odbywały się w miejscu i godzinach indywidualnie dostosowanych do potrzeb każdego z nich (np. Mediateka, restauracja Rock&Rondel). Podczas spotkań, omawiane były zagadnienia związane z problemami istniejącymi

w społeczności lokalnej oraz projekty społeczne jakie odpowiadałyby na istniejące w jej obszarze zagrożenia.

W ramach przedsięwzięcia zrealizowano **6 projektów społecznych**, w których łącznie wzięło udział ponad 230 osób:

– projekt „Bezpieczny tyszanin", który znalazł największą liczbę odbiorców (100 osób);
– projekt „Aktywny senior" (41 osób);
– projekt „Łamacz barier" (35 osób);
– projekt „Cukrzyca mi niestraszna" (35 osób);
– projekt „Wycieczka do Opola" (13 osób);
– projekt „Fotografia praktyczna" (10 osób).

Z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego, w 2020 roku projekt „Poznaj sąsiada – wspólne działania w praktyce" nie był realizowany.

Fot. Konkursy z nagrodami, malowanie twarzy, zespół muzyczny Ślonsko ferajna, animacje dla dzieci, poczęstunek, dmuchańce dla dzieci w 2017 roku (mat. SWZ UM Tychy)

Fot. Konkursy z nagrodami, malowanie twarzy, zespół muzyczny Ślonsko ferajna, animacje dla dzieci, poczęstunek, dmuchańce dla dzieci w 2017 roku (mat. SWZ UM Tychy)

Fot. Mateusz Wojciechowski, występy najmłodszych, pokazy baniek mydlanych w 2018 roku

Fot. Spotkanie społeczności lokalnej na osiedlu Ł w 2018 roku (mat. Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych"

Fot. Projekt „Cukrzyca mi nie straszna" – zajęcia z diabetologiem, zajęcia sportowe, mat. Fundacja „Kopalnia Kreatywności" w 2019 roku (mat. Fundacja „Kopalnia Kreatywności")

Fot. warsztaty w ramach projektu w 2019 roku (mat. Fundacja „Kopalnia Kreatywności")

Na przełomie lat 2017 – 2020 przeprowadzono następujące formy wsparcia

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
- Dzień Sąsiada na osiedlach N i O, H i Ł – spotkania, festyny integracyjne	- Dzień Sąsiada na osiedlach N i O, H i Ł – spotkania, festyny integracyjne	- warsztaty, projekty społeczne - spotkania z liderami społeczności lokalnej	-

Postęp realizacji wskaźników projektu:

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba wydarzeń	4	4	6	-
Liczba	ok. 1500	ok. 1000	ok. 359	-

uczestników				

8. CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH (EFS)

Podmiot zgłaszający projekt: Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/DDPS „Wrzos”
Planowany termin realizacji: 2019 - 2020+

CEL PROJEKTU: przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego osób starszych i niepełnosprawnych zamieszkujących miasto Tychy, w tym w szczególności na obszarach rewitalizacji poprzez:
– ich aktywizację społeczną, kulturalną, edukacyjną,
– budowanie lokalnej sieci wsparcia dla osób starszych i ich rodzin,
– podniesienie dostępności i jakości usług społecznych,
– wspieranie mieszkalnictwa chronionego dla osób starszych,
– tworzenie sąsiedzkich form samopomocy poprzez aktywizację społeczną środowisk lokalnych,
– wspieranie integracji społecznej i indywidualnej identyfikacji ze społecznością lokalną.
12 lipca 2019 roku Gmina Miasta Tychy złożyła wniosek o dofinansowanie przedmiotowego projektu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Grupą docelową projektu będą osoby wykluczone społecznie lub zagrożone wykluczeniem społecznym, zamieszkujące na terenie miasta Tychy (w tym na terenie 4 tyskich obszarów rewitalizacji), w szczególności niesamodzielne ze względu na wiek, wymagające opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Projekt ma na celu wsparcie osób/rodzin w postaci wysokiej jakości usług społecznych (dzienne formy usług opiekuńczych, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (SUO) i usługi mieszkań chronionych. Ponadto, w Centrum Usług Społecznościowych uruchomione zostały: Dzienny Dom Pomocy (DDPS), Klub Seniora, 3 mieszkania chronione (w tym 1 rotacyjne).
W I półroczu 2020 roku ze względu na epidemię koronawirusa placówka nie realizowała usług opiekuńczych, personel wykonywał zadania dotyczące opracowywania scenariuszy, metod i pomocy do zajęć oraz rekrutacji mieszkańców, zainteresowanych pobytem w placówce. Od 1 lipca 2020 roku zasiedlono mieszkania chronione pobytu stałego (2 mieszkania po 3 osoby w każdym). Dla pensjonariuszy zrealizowano **1896 godzin wsparcia**, w tym: usług opiekuńczych (1868 godzin), poradnictwa psychologicznego (24 godziny), treningu umiejętności społecznych (4 godziny). Osobom przebywającym w placówce zapewniono całodzienne wyżywienie. W projekcie uczestniczyło 58 mieszkańców miasta w wieku 60+ (46 kobiet i 12 mężczyzn).

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną, nie było zainteresowania w zakresie mieszkania chronionego pobytu czasowego (4 miejsca). Osoby, które wcześniej deklarowały chęć skorzystania z usługi w okresie wakacji, wycofały się ze swoich decyzji.

Uczestnikom Klubu Seniora i Dziennego Domu Pomocy Społecznej, działających w ramach CUS, zapewniono usługi opiekuńcze (dla 57 osób, w tym 20 osób z Dziennego Domu Pomocy, a 37 osób z Klubu Seniora), zajęcia usprawniające ruchowo, warsztaty zdrowego stylu życia, poradnictwo psychologiczne, trening umiejętności społecznych. Prowadzono zajęcia w formie spotkań online, które rozpoczęły się końcem października. Zajęcia koncentrowały się wokół tematów związanych z fitoterapią, rękodziełem, kulinariami, aktywności fizyczną i pamięciową. Ponadto, uczestnicy CUS zostali przeszkoleni z zakresu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych TIK (9 osób z Klubu Seniora i 3 z DDPS). Uczestnikom domu pomocy zapewniono również posiłki.

Mat. prasowe umychy.pl

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU „CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH (EFS)":

- liczba osób wsparta w projekcie - 58

- liczba osób korzystających z usług CUS-u - 58
- liczba seniorów mieszkających w obszarze rewitalizacji korzystających z porad - 57
- liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z mieszkań chronionych - 6

9. Jak szukać pracy?

Podmiot zgłaszający projekt: Powiatowy Urząd Pracy w Tychach
Termin realizacji: 2017-2019

CEL PROJEKTU: kompleksowe wsparcie bezrobotnych mieszkańców obszaru rewitalizacji w poszukiwaniu zatrudnienia lub podejmowaniu działalności gospodarczej.
W latach 2017 – 2019 wsparcie w ramach projektu polegało na organizacji warsztatów z poszukiwania pracy, poruszania się po rynku pracy, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwania ofert, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej.
Warsztaty odbywały się co roku od stycznia do grudnia, wyłączając miesiące wakacyjne – lipiec i sierpień i były wzbogacone o spotkania z psychologiem, który prowadził zajęcia w ramach współpracy partnerskiej PUP Tychy z KSSE Podstrefą Tyską.

Fot. Warsztaty w ramach projektu w 2017 roku (mat. organizatora szkoleń)

Fot. Warsztaty w ramach projektu w 2018 roku (mat. organizatora szkoleń)

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU „JAK SZUKAĆ PRACY?" W LATACH 2017 – 2019:

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób uczestniczących w zajęciach z zakresu	69	48	37

grupowej informacji i porady zawodowej			
Liczba osób, które zakończyły udział w zajęciach z zakresu grupowej informacji i porady zawodowej	65	42	32
Liczba osób, u których nastąpił wzrost umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, motywacji do powrotu na rynek pracy, poznania zasad zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej	62	42	32

10. Kultura Osiedla – Osiedle Kultury

Podmiot zgłaszający projekt: Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Planowany termin realizacji: 2017-2023

CEL PROJEKTU: aktywizacja społeczności obszaru rewitalizacji poprzez uczestnictwo w kulturze, upowszechnienie kultury w różnych problemowych częściach miasta i docieranie do szerokiej tyskiej społeczności; uaktywnienie mieszkańców pod względem kulturalnym, otwieranie ich na różne pola sztuki i rozrywki.

Rok 2020 był niezwykle trudnym czasem dla wszelkiego rodzaju aktywności społecznej, spotkań i wspólnych imprez, jednakże w minionym roku w ramach projektu udało się zorganizować niespotykane nigdy wcześniej formy aktywności mieszkańców, takie jak mobilne gry miejskie oraz zainicjować niezwykle atrakcyjną formę sztuki w przestrzeni miejskiej, jaką są murale.

Mural malarsko-ceramiczny Zofii Nałkowskiej

Mural został wykonany na szczytowej ścianie budynku przy ul. Nałkowskiej 26-10 przez duet artystyczny Czary-Mury – związaną z Tychami Martę Piróg oraz mieszkańca rewitalizowanego osiedla N i O Marka Grelę. Uroczyste odsłonięcie muralu nastąpiło w dniu 10.10.2020 roku. Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali twórcy wraz z wiceprezydentem Maciejem Gramatyką i przewodniczącą Rady Miasta Barbarą Konieczną. W organizację wydarzenia zaangażowała się społeczność Przedszkola Niepublicznego "Jedynka". Przygotowany został piknik rodzinny: dzieci przedstawiły program artystyczny prezentujący sylwetkę Zofii Nałkowskiej, rodzice i pracownicy przedszkola przygotowali drobny poczęstunek. Wiceprezydent Maciej Gramatyka wraz z przedszkolakami posadził pamiątkowe drzewo - wiśnię negri, która komponuje się z kwitnącą wiśnią przedstawioną na muralu. Dyrektor Muzeum Miejskiego w Tychach Aleksandra Matuszczyk wygłosiła krótki wykład na temat sztuki w przestrzeni miasta. Wydarzeniu towarzyszyła także promocja książki pt. "Sztuka w przestrzeni miasta" Patryka Oczko, której drugie, rozszerzone wydanie ukazało się we wrześniu 2020 roku. W ramach akcji promocyjnej mieszkańcy rewitalizowanego osiedla otrzymali do skrzynek na listy widokówki przedstawiające mural. Podczas uroczystego odsłonięcia aktorka, która wcieliła się w postać Zofii Nałkowskiej wręczyła uczestnikom spotkania pamiątkowe zakładki do książek. Podczas całego procesu powstawania muralu, działanie budziło ogromne zainteresowanie oraz aprobatę społeczną.

Fot. Mural Zofii Nałkowskiej (mat. MCK Tychy)

„Zgrane Tychy" projekt mobilnych gier miejskich.

Projekt gier został oparty na geolokalizacji. Użytkownicy mieli możliwość zagrać na dedykowanej dla gry przestrzeni miejskiej, w dowolnie wybranej przez siebie chwili, za pomocą telefonu z zainstalowaną bezpłatną aplikacją ActionTrack. W ramach rewitalizacji uruchomiono dwie gry:

1. http://bit.ly/ZgraneTychyBarubar (Osiedle N i O) – gra rodzinna „Przygody Barubara", inspirowana książką „Przygody Zbója Barubara" autorstwa tyszanina B. Szymczyka. Gracze mieli możliwość poznać m.in. środowisko oraz fascynujący świat miejskich dziwaków.

2. **http://bit.ly/ZgraneTychyWyjątkoweStworzenia (Osiedle H i Ł)** – gra młodzieżowa „Wyjątkowe stworzenia", przeznaczona dla fanów magicznych istot i fantastyki w każdym wieku – również dla tych najmłodszych. Do rozgrywki potrzebny był smartfon i wyobraźnia.

Fot. Gry miejskie (mat. MCK Tychy)

Poniżej znajdują się niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu w latach 2017-2019.

Fot. Warsztaty plastyczne, zajęcia kreatywne, animacje w 2017 roku (mat. Fundacji Multiintegra)

Fot. Spektakl po śląsku „Zuzanka i Utopce", pokaz Freestyl'u, zajęcia z dogoterapii, mobilne boisko, animacje w 2017 roku (mat. Fundacja Multiintegra oraz Fundacja FRES)

Fot. Artur Pławski, Zabawa na os. A, warsztaty plastyczne, zajęcia kreatywne, animacje, przemarsz orkiestry KWK Piast w 2018 roku ,współorganizacja Miejskie Centrum Kultury i Muzeum Miejskie w Tychach

Fot. „Spotkajmy się na” rok 2019 (mat. Miejskiego Centrum Kultury w Tychach)

Fot. „Spotkajmy się na” rok 2019 (mat. Miejskiego Centrum Kultury w Tychach)

Na przełomie lat 2017 – 2020 w ramach projektu przeprowadzono następujące inicjatywy:

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Festyn Osiedlowy na osiedlu A: - warsztaty muzyczne, plastyczne dla seniorów, młodzieży i dzieci - animacje dla dzieci - zabawy na dmuchańcach **Festyn Osiedlowy na os. Czułów Osada**: - spektakl po śląsku dla dzieci i młodzieży pt. „ Zuzanka i utopce” w wykonaniu Teatru Trip - animacje dla dzieci (malowanie twarzy, nauka malowania farbami) - zajęcia sportowe - zajęcia z elementami	**Festyn Osiedlowy na osiedlu A:** - konkurencje sportowe - uroczysty muzyczny przemarsz ulicą Arkadową, na którego czele stała Orkiestra Dęta KWK Piast - animacje dla dzieci **Festyn Osiedlowy na os. Czułów Osada:** - zabawy taneczne z włóczką -zajęcia plastyczne z masą solną i SLIME - zajęcia sportowe, - zajęcia muzyczno – taneczne - bezpieczne strzelanie z łuku, - spektakl pt. „Jaś i Małgosia” z udziałem dzieci i dorosłych	**Spotkajmy się na A:** - mecze piłki nożnej (tatusiowie vs synowie, Młodzieżowa Rada Miasta vs radni Miasta Tychy) - spotkania z dietetykiem i fizjoterapeutą - warsztaty ekologiczne wypiekania podpłomyków, florystyczne - animacje dla dzieci **Spotkajmy się na H, Ł:** - piknik, na którym mieszkańcy mogli poznać lokalnych przedsiębiorców. – warsztaty naukowe i ekologiczne - pokaz Kendamy,	- Mural malarsko-ceramiczny Zofii Nałkowskiej - promocja książki pt. "Sztuka w przestrzeni miasta" Patryka Oczko - mieszkańcy rewitalizowanego osiedla otrzymali do skrzynek na listy widokówki przedstawiające mural - Projekt mobilnych gier miejskich „Zgrane Tychy” - uruchomienie dwóch mobilnych gier miejskich: -Gra rodzinna pn. „Zgrane Tychy Barubar”(Osiedle N i O), -gra młodzieżowa pn. „Zgrane Tychy Wyjątkowe

dogoterapii, **Festyn Osiedlowy na os. H i Ł:** - spektakl plenerowy pt. ”Balonowe podróże” Teatr w Ruchu, - zabawy w rzeźby balonowe, - konkurencje sportowe - tworzenie baniek mydlanych - zabawy w kulach bumper ball **Festyn Osiedlowy na os. N i O:** - zajęcia sportowe - animacje i warsztaty dla dzieci - zajęcia z nordic walking	mieszkańców Czułowa **Festyn Osiedlowy na os. H i Ł:** - zajęcia sportowe na skate parku - animacje dla dzieci, - warsztaty recyklingowe - spektakl Teatru Lufcik na korbkę pt. „Jak górnik Śmierdzirobótka ze skarbnikiem się spotkał” **Festyn Osiedlowy na os. N i O:** - oprawę artystyczną wydarzenia zaangażowali się seniorzy osiedli N i O oraz klub osiedlowy „Orion” - warsztaty recyklingowe - warsztaty tworzenia biżuterii - spektakl Teatru Gry i Ludzie pt. „Opowieści Wagantów”	- bezpieczne strzelanie z łuku, - zabawy animacyjne dla najmłodszych **Spotkajmy się na N i O:** - warsztaty ekologiczne - warsztaty pantomimy i chodzenia na szczudłach - zajęcia plastyczne - zabawy sportowe - warsztaty robienia latawców - spektakl interaktywny „Lekcja Pantominy” Teatru HoM **Spotkajmy się na Czułowie:** - meczu pucharowy Czułowianka Tychy vs LKS Ogrodnik Cielmice - warsztaty tańca, - spektakl i animacje dla dzieci	Stworzenia” (Osiedle H i Ł)

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY:

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba uczestników imprez	1500	600	1370	500
Liczba występujących zespołów, solistów i grup	58	20	3	-

11. Utworzenie Centrum Usług Społecznościowych oraz mieszkań chronionych w Tychach

Podmiot zgłaszający projekt: Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich

Termin realizacji: 2017-2019

CEL PROJEKTU: zwiększenie dostępu do usług społecznych oraz lokali chronionych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym (osób starszych) na terenie miasta Tychy.

Przedmiotem projektu było utworzenie Centrum Usług Społecznościowych w Tychach (CUS) wraz z 3 mieszkaniami chronionymi (w tym 1 rotacyjnym). W tym celu przebudowano

budynek szkoły zawodowej przy ul. Edukacji 11 w Tychach (będącej częścią Zespołu Szkół nr 5). Zgodnie z założeniami projektu, CUS ma świadczyć usługi dla około 30 tyskich seniorów oraz wspierać funkcjonowanie sektora organizacji pozarządowych. Osoby powyżej 60 roku życia, które zakończyły aktywność zawodową mogą spędzać w centrum co najmniej osiem godzin dziennie (od poniedziałku do piątku) oraz korzystać z atrakcyjnej oferty w zakresie usług opiekuńczych, zajęć edukacyjnych, kulturalnych, czy rekreacyjnych. Na realizację projektu gmina pozyskała dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Po podpisaniu umowy o dofinansowanie (31.10.2017 roku), realizacja projektu została powierzona Miejskiemu Zarządowi Budynków Mieszkalnych. W 2019 roku zakres prac w ramach projektu obejmował: wykonanie klatek schodowych wraz z wyburzeniem istniejących, wykonanie nowych nadproży, zmianę sposobu użytkowania sal dydaktycznych na pomieszczenia CUS na parterze i wydzielenie trzech mieszkań chronionych na piętrze budynku. W zakres prac budowlanych wchodziła budowa nowych ścian działowych aby wydzielić dodatkowe pomieszczenia, w tym pomieszczenie higieniczno-sanitarno-socjalne. Powstały nowe instalacje wewnętrzne, uzupełniono tynki, zamontowano podwieszane sufity, wykonano nowe posadzki i glazurę ścienną. W powstałych pomieszczeniach zamontowano nową stolarkę okienno-drzwiową i biała armaturę. Ponadto, powstał szyb, w którym zamontowano urządzenie dźwigowe. Wykonano instalację odgromową, instalacje kanalizacji deszczowej, zrobiono drenaż wokół budynku oraz docieplono budynek. Odtworzono ogrodzenie, wykonano podjazd do budynku i schody zewnętrzne. W ramach zagospodarowania terenu wykonano drewniana wiatę grillową oraz siłownie plenerową. W zakresie robót towarzyszących znalazło się opracowanie instrukcji ppoż, oznakowanie obiektu znakami ppoż i ewakuacyjnymi, opracowanie projektu przebudowy zjazdu z drogi publicznej oraz pełnienie nadzoru autorskiego i inwestorskiego.

W listopadzie 2019 roku nastąpiło uroczyste otwarcie Centrum, a klucze do mieszkań nowym lokatorom wręczyli zastępcy prezydenta Tychów: Aneta Moczkowska i Maciej Gramatyka.

Fot. Budynek CUS przy ul. Edukacji 11 (mat. MZBM Tychy)

Fot. Siłownia plenerowa i wiata grillowa (mat. MZBM Tychy)

Fot. Winda w budynku CUS (mat. MZBM Tychy)

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU „UTWORZENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH ORAZ MIESZKAŃ CHRONIONYCH W TYCHACH":

- powstał 1 nowy budynek użyteczności publicznej tj. Centrum Usług Społecznościowych w Tychach,
- utworzono 3 nowe mieszkania chronione.

12. Aktywny Jaworek – budowa wielofunkcyjnych stref aktywności sportowo-rekreacyjnych

Podmiot zgłaszający projekt: Wydział Planowania Przestrzennego i Urbanistyki, Wydział Komunalny, Ochrony Środowiska i Rolnictwa

Planowany termin realizacji: 2018-2020

CEL PROJEKTU: Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej, wzbogacenie oferty spędzania wolnego czasu i pobudzenie integracji społecznej mieszkańców osiedli H i Ł.

W dniu 18 lipca 2019 roku podpisano umowę na wykonanie koncepcji oraz dokumentacji projektowej dla potrzeb realizacji inwestycji: Aktywny Jaworek - budowa wielofunkcyjnych stref aktywności sportowo – rekreacyjnych.

W 2020 roku prowadzone były analizy posiadanych dokumentacji koncepcyjnych i projektowych oraz działania związane z wątpliwościami, dotyczącymi trudnych warunków geotechnicznych na terenie Parku Jaworek. Pracownicy Wydziału Innowacji i Inwestycji przygotowali opracowanie, dotyczące proponowanych kierunków działań rewitalizacyjnych przedmiotowego terenu. Ponadto, podjęto decyzję o zleceniu pogłębionych badań geotechnicznych na terenie planowanego Wodnego Placu Zabaw.

Fot. Michał Kasperczyk. Konsultacje społeczne, dotyczące Parku Jaworek w UM Tychy 28.11.2018 r.

13. Centrum Animacji Społeczno – Kulturalnej Osada – rozbudowa świetlicy środowiskowej

Podmiot zgłaszający projekt: Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach
Termin realizacji: 2017

CEL PROJEKTU: poprawa jakości i standardu życia lokalnej społeczności, stworzenie miejsca spotkań dla mieszkańców pozwalającego na prowadzanie działalności kulturalnej i społecznej.

Projekt zakładał rozbudowę istniejącej świetlicy środowiskowej, zlokalizowanej przy ulicy Katowickiej 229, w celu utworzenia Centrum Animacji Społeczno-Kulturalnej dla ok. 40 mieszkańców osiedla Czułów-Osada. W 2016 r. w ramach zadania inwestycyjnego pn.: "Wszyscy razem - kompleksowy program wzmacniania potencjału społeczno-zawodowego mieszkańców tyskiej dzielnicy Osada" został opracowany projekt architektoniczno-budowlany zmiany sposobu użytkowania lokali mieszkalnych nr 3 i 4 przy ul. Katowickiej 229, z przeznaczeniem na potrzeby Centrum Animacji Społeczno – Kulturalnej.

W roku 2017 zostały wykonane roboty budowlane. Zakres zadania obejmował m. in.:

- wykonanie robót rozbiórkowych, konstrukcyjnych, murarskich, tynkarskich, posadzkowych,
- montaż stolarki okiennej i drzwiowej,
- wykonanie robót izolacyjnych i elewacyjnych,
- wykonanie wewnętrznej instalacji: elektrycznej, wod-kan., c.o., gazowej, wentylacji mechanicznej,
- przebudowę energetycznej sieci kablowej nN,

- budowę przyłączy kanalizacji deszczowej,
- budowę ganka wejściowego,
- montaż platformy dla osób niepełnosprawnych,
- wykonanie sygnalizacji włamania i napadu,
- wykonanie robót wykończeniowych i towarzyszących.

Fot. Stan po remoncie (mat. MZBM Tychy)

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU „CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO – KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ”:

– liczba przebudowanych/adaptowanych budynków z przeznaczeniem na Centrum Animacji Społeczno-Kulturalnej (Osada) – 1 budynek (pow. 98,23 m^2).

14. Osada zdrowo na sportowo. Aktywna Osada – realizacja programu z zakresu animacji czasu wolnego i rekreacji ruchowej

Podmiot zgłaszający projekt: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tychach
Planowany termin realizacji: 2018-2020

CEL PROJEKTU: Ożywienie Osady z wykorzystaniem potencjału sportowego tego osiedla i jego otoczenia, poprzez zaoferowanie usług i imprez przynoszących nowe wzorce zdrowego stylu życia i konstruktywnych zachowań społecznych. Założeniem projektu jest również potrzeba wykreowania nowego wizerunku „zdrowej i aktywnej Osady” w oparciu o unikalne wydarzenia promujące zdrowy tryb życia.

Realizacja projektu została zlecona Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Czułowianka” Tychy w ramach zdania publicznego. Już wcześniej klub realizował projekty w zakresie rozwoju sportu na terenie Czułowa – Osady z piłki nożnej dla dzieci i młodzieży, a od sierpnia 2017 roku realizował pilotażowe zajęcia przed wprowadzeniem właściwego projektu rewitalizacyjnego.

W 2020 roku, ze względu na obostrzenia związane z epidemią, odwołane zostały zawody kolarskie na Śląsku. Podczas grudniowego spotkania Mikołajkowego dzieci zostały

podzielone na mniejsze grupy. Ponadto, z powodu lockdownu część zajęć została przeprowadzona w formie zdalnej. Zajęcia, które nie odbyły się w kwietniu przesunięto na okres jesienny.

Na przełomie lat 2018 – 2020 w ramach projektu przeprowadzono następujące inicjatywy:

2018 r.	2019 r.	2020 r.
- zajęcia z koszykówki - zajęcia tenisa ziemnego i stołowego - zajęcia z doskonalenia jazdy na rowerze MTB - imprezy sportowo – rekreacyjne - spotkanie z zawodowym kolarzem Przemysławem Niemcem	- zajęcia z koszykówki - zajęcia tenisa ziemnego i stołowego - zajęcia z doskonalenia jazdy na rowerze MTB - imprezy sportowo – rekreacyjne - spotkanie z zawodowym kolarzem Przemysławem Niemcem - udział młodzieży w 7 zawodach kolarskich	- zajęcia z koszykówki - zajęcia tenisa ziemnego i stołowego - zajęcia z doskonalenia jazdy na rowerze MTB - imprezy sportowo – rekreacyjne

Fot. Zajęcia sportowe na stadionie „Czułowianka" w 2018 roku (mat. MOSiR Tychy)

Fot. Materiały Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji z 2019 roku (mat. MOSiR Tychy)

Fot. Zajęcia sportowe i Mikołajki w 2020 roku (mat. MOSiR Tychy)

Postęp realizacji wskaźników projektu w latach 2017- 2020:

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób korzystających z bazy sportowej	100	100	100
Liczba nowych członków w sekcjach sportowych lub klubach sportowych, działających w Czułowie	27	10	10
Liczba imprez sportowych organizowanych na terenie Osady	3	3	3
Liczba osób uczestniczących w imprezach organizowanych na Czułowie	180	200	200

15. Termomodernizacja dzielnicy Osada w Tychach

Podmiot zgłaszający projekt: Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich

Planowany termin realizacji: 2018-2020+

CELE PROJEKTU: poprawa warunków mieszkaniowych, wizerunku i atrakcyjności osiedla oraz podwyższenie potencjału lokalizacyjnego Osady i jej otoczenia poprzez renowację przestrzeni i terenów zielonych, tj. zmodernizowanie i ocieplenie budynków osiedla, renowację elewacji nieruchomości wraz z zagospodarowaniem terenu. Prace

modernizacyjne obejmują budynki zlokalizowane przy ul. Katowickiej nr: 223, 225, 227, 229, 231, 233, 235, 237 oraz 207 i 209.

W 2017 roku Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich złożył wnioski o dofinansowanie przedmiotowej inwestycji ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Po pozytywnej ocenie wniosków i podpisaniu w lipcu i sierpniu 2018 roku umów o dofinansowanie na kwotę 2 885 720,39 zł (projekt: „Termomodernizacja dzielnicy Osada w Tychach - budynki nr: 207, 209, 233, 235, 237") i 3 079 480,14 zł (projekt: „Termomodernizacja dzielnicy Osada w Tychach - budynki nr: 223, 225, 227, 229, 231"), realizacja inwestycji została powierzona Miejskiemu Zarządowi Budynków Mieszkalnych.

Na przełomie 2018/2019 zawarto umowy na realizację robót we wszystkich nieruchomościach. Zakres zadania obejmował m.in. docieplenie ścian, stropów nad piwnicami, posadzki parteru, poddasza użytkowego w lokalach mieszkalnych, izolację ścian piwnic, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie instalacji gazowej wraz z montażem gazowych kotłów grzewczych dwufunkcyjnych, wymianę instalacji c.o. i c.w.u, wymianę instalacji elektrycznej wraz z wymianą oświetlenia części wspólnych, malowanie klatek schodowych, montaż zadaszenia nad wejściami oraz balustrad, remont podestów wejściowych i roboty towarzyszące. Roboty budowlane zostały zakończone w 8 budynkach, w obrębie dwóch (tj. 233 i 237) nadal trwają.

W ramach zadania przeprowadzono także remonty w lokalach mieszkalnych. Prace polegały m.in. na: wymianie podłóg w lokalach, wyposażeniu mieszkań w urządzenia higieniczno-sanitarne, wykonaniu wewnętrznej instalacji wodno-kanalizacyjnej, założeniu grzejników, modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej, wymianie wewnętrznej stolarki drzwiowej oraz przeprowadzeniu robót tynkarsko-malarskich.

Fot. Osada – budynki po termomodernizacji (mat. MZBM Tychy)

POSTĘP REALIZACJI WSKAŹNIKÓW PROJEKTU „TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH”:

- zmodernizowane budynki dzielnicy Osada – 9
- wyremontowane lokale socjalne - 82

III. POSTĘP RZECZOWY REALIZACJI *PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023* – projekty sektora prywatnego, lata 2017-2020

1. WŁASNA FIRMA – NOWE MOŻLIWOŚCI

Podmiot zgłaszający projekt: Okręgowa Izba Przemysłowo – Handlowa w Tychach
Okres realizacji: 08.2017- 01.2019

CEL PROJEKTU: zwiększenie poziomu przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej wśród mieszkańców tyskiego obszaru rewitalizacji poprzez promocję postaw przedsiębiorczych, udostępnienie specjalistycznej pomocy doradczej i szkoleń, wsparcie dla rozwoju

kompetencji zawodowych, bezpośrednie wsparcie finansowe w postaci dotacji, inkubacja nowopowstałych firm.

Projekt zakładał wsparcie założenia działalności gospodarczej przez 18 osób w wieku powyżej 30 roku życia, zamieszkałych na terenach rewitalizowanych miasta Tychy, bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. W ramach projektu beneficjenci otrzymali wsparcie szkoleniowe przed otwarciem działalności, opiekę doradczą, bezzwrotną dotację na podjęcie działalności gospodarczej, finansowe wsparcie pomostowe przez okres 12 miesięcy od dnia założenia działalności oraz wsparcie szkoleniowo – doradcze po uruchomieniu działalności.

1 czerwca 2017 roku podpisano umowę z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach o dofinansowanie przedmiotowego projektu. Przeprowadzono nabór do projektu **(18 uczestników, w tym 14 kobiet i 4 mężczyzn)** oraz szkolenia z prowadzenia działalności gospodarczej. Rozpoczęto opiekę oficerów indywidualnych dla 18 uczestników. Ponadto, przeprowadzono działania informacyjno – promocyjne projektu.

W styczniu 2018 roku 18 uczestników projektu z pomocą oficerów dotacyjnych opracowało biznesplany dotyczące planowanej działalności gospodarczej, stanowiące podstawowy załącznik we wniosku o udzielenie dotacji finansowej. Z dniem 1 lutego 2018 wszystkie 18 osób uruchomiło działalność gospodarczą w planowanych obszarach. Zawarto umowy o udzielenie wsparcia finansowego, wypłacono dotacje finansowe. Następnie udzielono wsparcia pomostowego w formie finansowej (9900 zł / osobę na pokrycie kosztów bieżących) oraz szkoleniowo-doradczej. W 2018 w kolejnych miesiącach uczestnicy projektu dokonywali zakupów inwestycyjnych, składali sprawozdania i rozliczenia. Beneficjent prowadził też kontrole bieżące i wizytacje. Projekt był przedmiotem kontroli WUP w Katowicach. Wynik kontroli, zgodnie z otrzymaną informacją pokontrolną, był pozytywny. W sierpniu uczestnicy składali kolejne wnioski na wsparcie pomostowe przedłużone. W styczniu 2019 roku 18 uczestników projektu złożyło sprawozdania końcowe, potwierdzające realizację założonych wskaźników, w tym 12-miesięczny okres prowadzenia działalności. Wszystkie osoby zostały zweryfikowane pozytywnie. Projekt został zamknięty i całościowo rozliczony – założone cele zostały w pełni zrealizowane.

2. TURNIEJ POLONIA TYCHY CUP IM. KAROLA GRZESIKA DLA DZIECI Z OSIEDLA A ORAZ MECZ POKAZOWY Z LEGENDAMI SPORTU W TYCHACH

Osoba zgłaszająca projekt: Dawid Kołodziejczyk

Okres realizacji: IX/X 2019

CEL PROJEKTU: integracja mieszkańców osiedla A w zdrowym, sportowym duchu poprzez realizację Turnieju Polonia Tychy Cup im. Karola Grzesika. Turniej, poza integracją, miał za zadanie promowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców, a także zachęcenie do odwiedzenia osiedla.

Impreza, której patronem był Karol Grzesik – trener i wychowawca młodzieży, została podzielona na dwie części. Podczas pierwszej z nich, osiem zespołów z roczników 2009 i młodszych zmierzyło się ze sobą na sztucznym boisku na osiedlu A. Turniej nie miał klasyfikacji miejsc, jednak nieoficjalnym zwycięzcą została Sparta Katowice, która w meczu zwycięzców grupy A i B pokonała Piasta Gliwice. Na trzecim miejscu uplasował się zespół Akademii BVB im. Łukasza Piszczka, a pozostałe miejsca (w kolejności losowej) zajęły drużyny Powiatu Mikołowskiego, Czułowianki Tychy, Polonii Tychy, GKS Tychy oraz Unii Bieruń. Gośćmi byli Radni Miasta Tychy. Pan Krzysztof Król otworzył turniej, a nagrody wręczała Pani Anita Skapczyk. Gośćmi specjalnymi byli również prezes GKS Tychy Pan Leszek Bartnicki oraz były zawodnik Polonii Tychy Pan Józef Kiecok.

W drugiej części imprezy odbył się mecz towarzyski Przyjaciele Polonii Tychy kontra Kadra Śląska Oldbojów. Na boisku przy ulicy Andersa oglądaliśmy w akcji m.in. Radosława Gilewicza, Ryszarda Komornickiego, Krzysztofa Bizackiego, Dariusza Grzesika, Piotra Rockiego, Macieja Iwańskiego czy Łukasza Kopczyka. Zespół Przyjaciół Polonii wygrał to spotkanie 2:0, a bramki zdobyli Dawid Frąckowiak i Ryszard Komornicki.

Fot. poloniatychy.info

3. STREFA AKCELERACJI B+R I AKTYWIZACJI W BROWARZE OBYWATELSKIM

Podmiot zgłaszający projekt: Memo Sp. z o.o.

Okres realizacji: V 2020 – XII 2022

CEL PROJEKTU: zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji przez lepsze wykorzystanie i wyeksponowanie zasobów kulturowych i krajobrazowych.

W ramach przedsięwzięcia, zrealizowane zostały Programy Funkcjonalno – Użytkowe dla trzech obiektów, projekt budowlany dla jednego budynku, a piąty obiekt jest w trakcie projektowania.

4. STREFA AKCELERACJI I AKTYWIZACJI W BROWARZE OBYWATELSKIM (projekt szkoleniowo – stażowy EFS)

Podmiot zgłaszający: MEMO Sp. z o.o.
Okres realizacji: IX 2020 – VI 2021

CEL PROJEKTU: realizacja staży zawodowych dla 30 uczniów tyskich szkół gastronomicznych. Całoroczny staż obejmujący naukę kompetencji zawodowych, wykraczających poza podstawę programową, a także dodatkowe warsztaty „premium".

Działania i ustalenia z Zespołem Szkół nr 7 zostały zawieszone ze względu na brak rzeczywistych ram ustalania "podstaw programowych" stażu i charakteru działań, w tym m.in. zajęć dodatkowych. Ponadto restauracja TICHAUER, w której mieli odbywać staże uczniowie, została objęta, jak cała branża gastronomiczna – lockdownem i licznymi ograniczeniami, a szkoły i proces dydaktyczny – przeniesiony do sieci. Sytuacja ta uniemożliwiła planowanie działań w tym zakresie i wdrożenie projektu. Obecnie trudno orzec, kiedy te działania będą mieć realne podstawy do realizacji. Na dzień dzisiejszy brak jest jakichkolwiek wskazań i pewnych ram do projektowania działań.

5. STREFA AKCELERACJI SPOŁECZNEJ (projekt EFS)

Podmiot zgłaszający: MEMO Sp. z o.o., Tyska Fundacja Promocji Kultury i Turystyki Browar Obywatelski
Okres realizacji: VI 2020 – VI 2023

CEL PROJEKTU: Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców nieaktywnych zawodowo, wzrost skali zachowań przedsiębiorczych, aktywizacja społeczna pod kątem nabywania nowych kompetencji, uczenia umiejętności, zapewnienie wsparcia merytorycznego osobom zakładającym swoją działalność gospodarczą, wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem i animacje społeczne zorientowane na procesy aktywizacji zawodowej, inkubacja przedsiębiorczości i jej uczenie, krok po kroku, począwszy od etapu szkoły ponadgimnazjalnej po osoby do 50+.

Projekt nie został wdrożony ze względu na fakt, że oddanie obiektu warzelni z zapleczem umożliwiało rozpoczęcie działań dopiero w 2 połowie 2020 roku. Ponadto, sytuacja epidemiologiczna, związana z epidemią COVID-19 spowodowała zawieszenie rozmów z partnerami. Niemożliwe było realizowanie działań w sytuacji braku możliwości zapewnienia bezpieczeństwa uczestników, a nawet zaprojektowanie tych działań. Zawieszono także rozmowy z partnerami społecznymi.

6. CENTRUM NIEELITARNEJ SZTUKI MULTIMEDIALNEJ WRAZ Z OTOCZENIEM – STARA WARZELNIA

Podmiot zgłaszający: MEMO Sp. z o.o., Tyska Fundacja Promocji Kultury i Turystyki Browar Obywatelski

Okres realizacji: II 2019 – XII 2021

CEL PROJEKTU: podniesienie walorów zabytkowego budynku Starej Warzelni i otoczenia Browaru Obywatelskiego oraz dostosowanie istniejącej infrastruktury do realizacji różnego rodzaju działań kulturalnych.

Projekt zakłada konserwację zabytkowego kompleksu dawnej Warzelni na terenie Browaru Obywatelskiego w Tychach oraz jego adaptację na potrzeby kulturalne. Obiekt ten wybudowany został w latach 1896-1897 wraz z innymi, powiązanymi funkcją budynkami produkcyjnymi, tworzącymi kameralną przestrzeń, zachowującą obecnie dawny klimat zakładu produkcyjnego. Składa się z czterech segmentów (dawna warzelnia, maszynownia, kotłownia, smolarnia) o łącznej powierzchni ok. 2,5 tys. m^2. Na realizację projektu Fundacja otrzymała dofinansowanie w ramach RPO WSL w ramach działania 5.3. Dziedzictwo kulturowe. Dzięki temu unikatowy zabytek znajdujący się na Szlaku Zabytków Techniki odzyska dawny blask i zyska nową funkcję z myślą o turystach, mieszkańcach, a także studentach i młodzieży. Projekt jest jednym z nielicznych w regionie, w którym ratując zabytek wprowadza się w nim do tej pory nie łączone nigdzie funkcje edukacji artystyczno-multimedialnej, ale przede wszystkim wystawy sztuki naiwnej w połączeniu z multimediami. W obiekcie przewidziano sale ekspozycyjne, magazyny, sale edukacyjne i warsztatowe, ale także salę konferencyjną i pomieszczenia bawialni dla matki z dzieckiem.
W 2019 roku wykonany został zasadniczy zakres prac konstrukcyjnych, konserwatorskich oraz część prac instalacyjnych. Ponadto, rozpoczęto projektowanie otoczenia oraz rozbudowy Warzelni wraz ze szklanym atrium. W 2020 roku dokonano przebudowy i adaptacji obiektu dawnej warzelni na TICHAUER ART GALLERY, w ramach Centrum wymieniono dachy, stolarkę, instalacje wewnętrzne, dokonano restauracji elewacji, osuszenia fundamentów. Obiekt dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych. Posiada on ok. 2,8 tys. m^2 powierzchni, w tym 4 sale wystawowe, 3 sale warsztatowe, salę konferencyjną, showroom. Ponadto Centrum (Galerii) wyposażono w sprzęt oraz zagospodarowano teren wraz z wyposażeniem wspomagającym działania społeczne, edukacyjne i kulturalne Galerii.

Fot. Zasoby własne Tyskiej Fundacji Promocji Kultury i Turystyki Browar Obywatelski

7. CENTRUM NIEELITARNEJ SZTUKI MULTIMEDIALNEJ POSZERZA HORYZONTY (projekt EFS)

Podmiot zgłaszający projekt: Tyska Fundacja Promocji Kultury i Turystyki Browar Obywatelski
Okres realizacji: II 2020 – XII 2021

CEL PROJEKTU: inkubacja i wsparcie lokalnych środowisk artystycznych, aktywizacja społeczna w sferze kultury, wzbogacenie miejskiej oferty kulturalnej poprzez wystawy stałe, czasowe, warsztaty, konferencje, działania animacyjne, plenerowe itp. Inkubacja przedsiębiorczości w sferze kultury poprzez warsztaty, uczenie rzemiosła artystycznego. Zwiększenie potencjału miasta i obszarów rewitalizacji w obszarze kultury, edukacji artystycznej, a poprzez to aktywizacji społecznej. Zapewnienie wsparcia osobom chcącym rozwijać swoje umiejętności artystyczne. Otwarta we wrześniu 2020 Galeria rozpoczęła działania artystyczno-kulturalne, jednak ze względu na epidemię COVID-19 skala została ograniczona do wystaw, happeningów z pominięciem warsztatów i części edukacyjnych. W okresie IX-XII zorganizowano 3 wydarzenia kulturalne: Tychy Light&Sound, uroczyste otwarcie wraz z INDUSTRIADĄ, dwoma koncertami i czterema wystawami otwierającymi, a także wystawę Miasto/Ludzie/ Twarze.

Fot. Radosław Kaźmierczak

IV. POSTĘP FINANSOWY PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH REALIZOWANYCH W LATACH 2017-2020

1. WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADAŃ W LATACH 2017-2020

Lp.	Nazwa projektu	Wydatki poniesione w 2017 roku	Wydatki poniesione w 2018 roku	Wydatki poniesione w 2019 roku	Wydatki poniesione w 2020 roku
1.	BAZA I PORTAL TYSKICH NGO	7 749,00 zł	-	-	-
2.	BAZA - BANK AKTYWNYCH LUDZI MIASTA	104 510,00 zł	121 935,00 zł	80 000,00 zł	80 000,00 zł
3.	POTAŃCÓWKI NA OSIEDLU A	16 544,11 zł	23 173,63 zł	40 670,00 zł	20 000 zł
4.	RENOWACJA OSIEDLA A	2 161 604,20 zł	513 433,29 zł	273 226,00 zł	17 220,00 zł
5.	KULTOWE OSIEDLE A – OSIEDLE A PRZYJAZNE TWÓRCOM	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	16 258,08 zł
6.	ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY	65 406,39 zł	7 888,86 zł	120 663,00 zł	15 889,00 zł
7.	POZNAJ SĄSIADA	40 436,33 zł	39 925,77 zł	39 889,12 zł	-
8.	CUS – URUCHOMIENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH W TYCHACH (EFS)	-	-	-	657 248,00 zł
9.	JAK SZUKAĆ PRACY	9 190,28 zł	10 729,95 zł	6 118,28 zł	-
10.	KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY	47 985,96 zł	40 043,30 zł	48 000,00 zł	48 000,00 zł
11.	UTWORZENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH ORAZ MIESZKAŃ CHRONIONYCH W TYCHACH	0,00 zł	1 229 283,66 zł	3 999 438,79 zł	-
12.	AKTYWNY JAWOREK – BUDOWA WIELOFUNKCYJNYCHN STREF AKTYWNOŚCI SPORTOWO-REKREACYJNYCH	-	47 970,00 zł	18 450,00 zł	123 113,00 zł
13.	CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO – KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ	501 729,62 zł	-	-	-
14.	OSADA ZDROWO NA SPORTOWO. Aktywna Osada, czyli realizacja programu z zakresu animacji czasu wolnego i rekreacji ruchowej	-	21 124,00 zł	21 124,00 zł	21 124,00 zł
15.	TERMOMODENIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH	-	27 946,09 zł	6 670 070,48 zł	3 997 760,60
16.	WŁASNA FIRMA – NOWE MOŻLIWOŚCI (projekt sektora prywatnego)	12 659,90 zł	934 881,23 zł	-	-
17.	TURNIEJ POLONIA TYCHY CUP IM. KAROLA GRZESIKA	-	-	8 000,00 zł	-
18.	STREFA AKCELERACJI B+R I AKTYWIZACJI W BROWARZE OBYWATELSKIM	-	-	-	12 100 000,00 zł

Lp.	Nazwa projektu	Wydatki poniesione w 2017 roku	Wydatki poniesione w 2018 roku	Wydatki poniesione w 2019 roku	Wydatki poniesione w 2020 roku
19.	STRFA AKCELERACJI I AKTYWIZACJI W BROWARZE OBYWATELSKIM (PROJEKT SZKOLENIOWO – STAŻOWY EFS)	-	-	-	-
20.	STREFA AKCELERACJI SPOŁECZNEJ – PROJEKT MIĘKKI	-	-	-	-
21.	CENTRUM NIEELITARNEJ SZTUKI MULTIMEDIALNEJ WRAZ Z OTOCZENIEM – STARA WARZELNIA	-	-	16 475 000,00 zł	18 645 089,32 zł
22.	CENTRUM NIEELITARNEJ SZTUKI MULTIMEDIALNEJ POSZERZA HORYZONTY (PROJEKT EFS)	-	-	-	200 000,00 zł
RAZEM		**2 967 815,79 zł**	**3 018 334,78 zł**	**27 800 649,67 zł**	**35 941 702,00 zł**

2. WKŁAD WŁASNY MIASTA W REALIZACJĘ ZADAŃ W LATACH 2017-2020

Lp.	Nazwa projektu	Wkład miasta w 2017 roku	Wkład miasta w 2018 roku	Wkład miasta w 2019 roku	Wkład miasta w 2020 roku
1.	BAZA I PORTAL TYSKICH NGO	7 749,00 zł	-	-	-
2.	BAZA - BANK AKTYWNYCH LUDZI MIASTA	83 000,00 zł	100 000,00 zł	80 000,00 zł	80 000,00 zł
3.	POTAŃCÓWKI NA OSIEDLU A	10 000,00 zł	20 000,00 zł	40 000,00 zł	20 000,00 zł
4.	RENOWACJA OSIEDLA A	350 000,00 zł	506 170,000 zł	273 227,00 zł	17 220,00 zł
5.	KULTOWE OSIEDLE A – OSIEDLE A PRZYJAZNE TWÓRCOM	48 000,00 zł	0,00	0,00	5 000,00 zł
6.	ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY	65 406,00 zł	7 889,00 zł	120 663,00 zł	15 889,00 zł
7.	POZNAJ SĄSIADA	-	39 527,00 zł	39 889,12 zł	-
8.	CUS – URUCHOMIENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH W TYCHACH (EFS)	-	-	-	111 475,55
9.	KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY	-	48 000,00 zł	48 000,00 zł	48 000,00 zł
10.	UTWORZENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH ORAZ MIESZKAŃ CHRONIONYCH W TYCHACH	-	1 229 284,00 zł	3 999 439,00 zł	-
11.	AKTYWNY JAWOREK – BUDOWA WIELOFUNKCYJNYCHN STREF AKTYWNOŚCI SPORTOWO-REKREACYJNYCH	-	47 970,00 zł	18 450,00 zł	123 113,00 zł
12.	CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO – KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ	501 730,00 zł	-	-	-

Lp.	Nazwa projektu	Wkład miasta w 2017 roku	Wkład miasta w 2018 roku	Wkład miasta w 2019 roku	Wkład miasta w 2020 roku
13.	**OSADA ZDROWO NA SPORTOWO. Aktywna Osada, czyli realizacja programu z zakresu animacji czasu wolnego i rekreacji ruchowej**	-	20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł
14.	**TERMOMODENIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH**	-	27 946,00	6 670 070,48 zł	2 404 529,99 zł
RAZEM		**1 065 885,00 zł**	**2 046 786,00 zł**	**11 309 738,60 zł**	**2 845 227,54 zł**

V. STAN REALIZACJI PROJEKTÓW UJĘTYCH W *PROGRAMIE REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023* (stan na 31.12.2020 roku)

Niniejszy rozdział zawiera informacje, dotyczące stanu realizacji projektów, ujętych w *Programie Rewitalizacji dla miasta Tychy do roku 2023* na koniec 2017, 2018, 2019 i 2020 roku.

Stan realizacji projektów, ujętych w PRT na 31.12.2017 roku		
Zrealizowane w całości	**W trakcie realizacji**	**Planowane do realizacji**
1. Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego os. N i O 2. Centrum Animacji Społeczno-kulturalnej Osada. Rozbudowa świetlicy środowiskowej 3. Baza i portal tyskich NGO	1. BAZA – Bank Aktywnych Ludzi Miasta 2. Potańcówki na os. A 3. Renowacja os. A 4. Unikatowe Tychy – osiedle A przyjazne młodym twórcom 5. Zagospodarowanie terenu Osady 6. Dzień sąsiada 7. Jak szukać pracy? 8. Kultura osiedla – osiedle kultury 9. Utworzenie CUS oraz mieszkań chronionych 10. Centrum Integracji Społecznej w Tychach – Nowy start 11. Własna firma – nowe możliwości	1. Razem dla Osady 2. Osada zdrowo na sportowo 3. Po co nam obrazy? 4. Poznajemy Osadę 5. Termomodernizacja dzielnicy Osada 6. Aktywny Jaworek 7. Zielona oś – Centrum 8. Zielona oś – N i O 9. CUS – Centrum Usług Społecznościowych 10. Razem po zdrowie 11. Jubileusz os. A 12. Kładka – skwer młyna, tożsamość, integracja, wypoczynek 13. Multiintegra 14. The Tower

Stan realizacji projektów na dzień 31.12.2017 r.	Liczba projektów	Procent
Zrealizowane w całości	3	11 %
W trakcie realizacji (rozpoczęte projekty wieloletnie)	11	39 %
Do realizacji	14	50 %
Ogółem	**28**	**100 %**

Stan realizacji projektów, ujętych w PRT na 31.12.2018 roku		
Zrealizowane w całości	**W trakcie realizacji**	**Planowane do realizacji**
1. Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego os. N i O 2. Centrum Animacji Społeczno-kulturalnej Osada. Rozbudowa świetlicy środowiskowej 3. Baza i portal tyskich NGO	1. BAZA – Bank Aktywnych Ludzi Miasta 2. Potańcówki na os. A 3. Renowacja os. A 4. Unikatowe Tychy – osiedle A przyjazne młodym twórcom 5. Zagospodarowanie terenu Osady 6. Dzień sąsiada 7. Jak szukać pracy? 8. Kultura osiedla – osiedle kultury	1. Razem dla Osady 2. Po co nam obrazy? 3. Poznajemy Osadę 4. Zielona oś – Centrum 5. Zielona oś – N i O 6. CUS – Centrum Usług Społecznościowych 7. Razem po zdrowie 8. Jubileusz os. A 9. Kładka – skwer młyna, tożsamość, integracja, wypoczynek

	9. Utworzenie CUS oraz mieszkań chronionych 10. Termomodernizacja dzielnicy Osada 11. Osada zdrowo na sportowo 12. Aktywny Jaworek 13. Własna firma – nowe możliwości	10. Multiintegra 11. The Tower

Stan realizacji projektów na dzień 31.12.2018 r.	Liczba projektów	Procent
Zrealizowane w całości	3	11 %
W trakcie realizacji (rozpoczęte projekty wieloletnie)	13	46 %
Do realizacji	11	39 %
Projekt do usunięcia przy najbliższej aktualizacji PRT*	1	4 %
Ogółem	**28**	**100 %**

**projekt „Centrum Integracji Społecznej w Tychach – Nowy start" usunięto w ramach aktualizacji PRT*

Stan realizacji projektów, ujętych w PRT na 31.12.2019 roku		
Zrealizowane w całości	**W trakcie realizacji**	**Planowane do realizacji**
1. Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego os. N i O	1. BAZA – Bank Aktywnych Ludzi Miasta 2. Potańcówki na os. A	1. Po co nam obrazy? 2. Poznajemy Osadę

2. Centrum Animacji Społeczno-kulturalnej Osada. Rozbudowa świetlicy środowiskowej 3. Baza i portal tyskich NGO 4. Utworzenie CUS oraz mieszkań chronionych 5. Jak szukać pracy? 6. Własna firma – nowe możliwości 7. Turniej Polonia Tychy Cup im. Karola Grzesika dla dzieci z os. A oraz mecz pokazowy z legendami sportu w Tychach	3. Renowacja os. A 4. Kultowe osiedle A – osiedle A przyjazne twórcom 5. Zagospodarowanie terenu Osady 6. Poznaj sąsiada – wspólne działanie w praktyce 7. Kultura osiedla – osiedle kultury 8. Osada zdrowo na sportowo 9. Termomodernizacja dzielnicy Osada 10. Aktywny Jaworek 11. Centrum Nieelitarnej Sztuki Multimedialnej wraz z otoczeniem	3. Zielona oś – Centrum 4. Zielona oś – N i O 5. CUS – Centrum Usług Społecznościowych 6. Jubileusz os. A 7. Kładka – skwer młyna, tożsamość, integracja, wypoczynek 8. Multiintegra 9. The Tower 10. Strefa Akceleracji B+R i Aktywizacji w Browarze obywatelskim 11. Strefa Akceleracji i Aktywizacji w Browarze Obywatelskim (projekt szkoleniowo-stażowy EFS) 12. Strefa Akceleracji Społecznej – projekt EFS 13. Centrum Nieelitarnej Sztuki Multimedialnej poszerza horyzonty (EFS)

Stan realizacji projektów na dzień 31.12.2019 r.	Liczba projektów	Procent
Zrealizowane w całości	7	23 %
W trakcie realizacji (rozpoczęte projekty wieloletnie)	11	35 %
Do realizacji	13	42 %
Ogółem	**31**	**100 %**

Stan realizacji projektów, ujętych w PRT na 31.12.2020 roku		
Zrealizowane w całości	**W trakcie realizacji**	**Planowane do realizacji**
1. Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego os. N i O 2. Centrum Animacji Społeczno-kulturalnej Osada. Rozbudowa świetlicy środowiskowej 3. Baza i portal tyskich NGO 4. Utworzenie CUS oraz mieszkań chronionych 5. Jak szukać pracy? 6. Własna firma – nowe możliwości 7. Turniej Polonia Tychy Cup im. Karola Grzesika dla dzieci z os. A oraz mecz pokazowy z legendami sportu w Tychach 8. Osada zdrowo na sportowo. Aktywna Osada – realizacja programu z zakresu animacji czasu wolnego i rekreacji ruchowej	1. BAZA – Bank Aktywnych Ludzi Miasta 2. Potańcówki na os. A 3. Renowacja os. A 4. Kultowe osiedle A – osiedle A przyjazne twórcom 5. Zagospodarowanie terenu Osady 6. Poznaj sąsiada – wspólne działanie w praktyce 7. Kultura osiedla – osiedle kultury 8. Termomodernizacja dzielnicy Osada 9. Aktywny Jaworek 10. Centrum Nieelitarnej Sztuki Multimedialnej wraz z otoczeniem 11. Strefa Akceleracji B + R i Aktywizacji w Browarze Obywatelskim 12. Centrum Nieelitarnej Sztuki Multimedialnej poszerza horyzonty (projekt EFS) 13. CUS – Centrum Usług Społecznościowych (EFS)	1. Po co nam obrazy? 2. Poznajemy Osadę 3. Zielona oś – Centrum 4. Zielona oś – N i O 5. Jubileusz os. A 6. Kładka – skwer młyna, tożsamość, integracja, wypoczynek 7. Multiintegra 8. The Tower 9. Strefa Akceleracji Społecznej – projekt EFS 10. Strefa Akceleracji i Aktywizacji w Browarze Obywatelskim (projekt szkoleniowo-stażowy-EFS)

Stan realizacji projektów na dzień 31.12.2020 r.	Liczba projektów	Procent
Zrealizowane w całości	8	26 %
W trakcie realizacji (rozpoczęte projekty wieloletnie)	13	42 %
Do realizacji	10	32 %
Ogółem	**31**	**100 %**

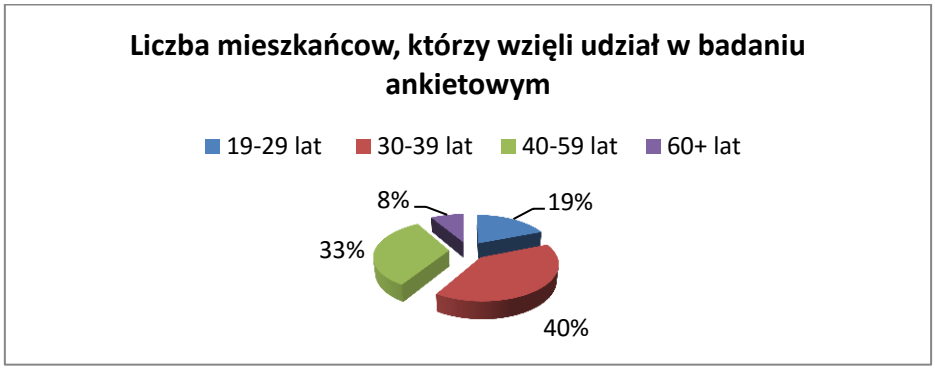
VI. BADANIE OPINII MIESZKAŃCÓW DOTYCZĄCE REALIZACJI *PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY DO ROKU 2023*

W okresie od 11 do 18 lutego 2021 roku przeprowadzono badanie opinii mieszkańców, dotyczące realizacji *Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy do roku 2023.* Na stronie internetowej Urzędu Miasta Tychy dostępna była elektroniczna ankieta, zawierające pytania na temat PRT*:* (https://umtychy.pl/artykul/6697/ankieta-dotyczaca-realizacji-programu-rewitalizacji).

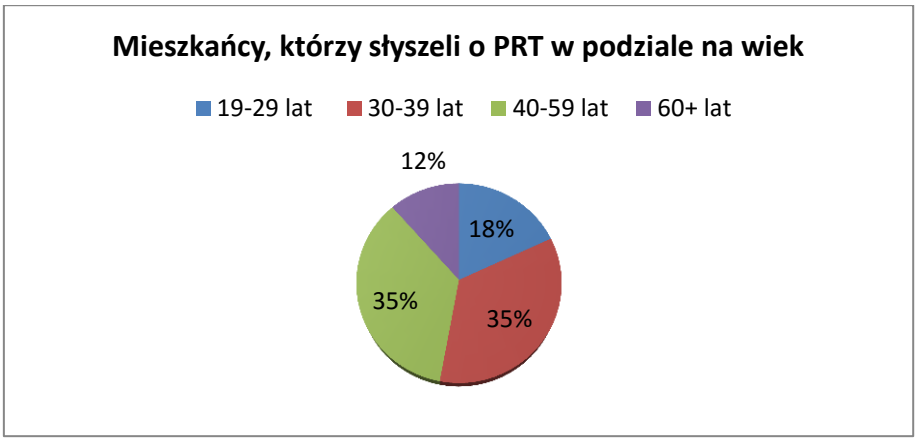

Mat. umtychy.pl

W badaniu ankietowym wzięło udział **302 mieszkańców Tychów,** spośród których największą grupę stanowili mieszkańcy w wieku 30-39 lat (40% ankietowanych) i 40-59 lat (33% ankietowanych).

Przeważająca większość ankietowanych słyszała o realizowanym w mieście *Programie Rewitalizacji dla miasta Tychy do roku 2023 (PRT).* Najliczniejsza grupę wśród tych osób stanowili mieszkańcy w wieku 40-59 lat i 30-39 lat.

Według mieszkańców, najbardziej istotnym celem PRT jest zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (opowiedziało się za nim 130 ankietowanych). Na drugim miejscu znajduje się skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkujących obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych, na który wskazało 112 ankietowanych Tyszan. Z badania wynika, że ponad 1/3 ankietowanych uczestniczyła w wydarzeniach, organizowanych w ramach PRT, wśród najczęściej wymienianych znalazły się: Dzień sąsiada, Potańcówki na osiedlu A, wydarzenia sportowe na terenie dzielnicy Osada oraz przedsięwzięcia oferowane w ramach projektu BAZA – Bank Aktywnych Ludzi Miasta (Baza Aktywnych Seniorów, Baza Aktywności Lokalnej, Baza Rozwoju Rodziny).

Szczególnie istotnym dla niniejszego raportu było poznanie opinii mieszkańców, czy według nich, realizacja projektów rewitalizacyjnych przyczyniła się do pozytywnych zmian w Tychach. Znakomita część ankietowanych odpowiedziała twierdząco (116 ankietowanych), potwierdzając tym samym zasadność wdrażania w mieście działań w ramach PRT.

VII. Wnioski, rekomendacje

Program Rewitalizacji dla miasta Tychy do roku 2023 (PRT) stanowi długoterminowy plan działania o charakterze wielowymiarowych przedsięwzięć w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Działania te służą niwelowaniu zdiagnozowanego stanu kryzysowego w obszarach miasta, wymagających rewitalizacji i wchodzących w skład wyznaczonego obszaru zdegradowanego. W czasie czteroletniego wdrażania w Tychach przedmiotowego programu, założone w nim cele i wskaźniki były sukcesywnie realizowane i osiągane. Zawarte w programie projekty i przedsięwzięcia były skupione przede wszystkim na równoległej realizacji **trzech celów operacyjnych,** skoncentrowanych na uzyskaniu zauważalnej zmiany w zdiagnozowanych sferach: społecznej, gospodarczej (ekonomicznej), środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej:

1. Skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych.
2. Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
3. Zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

Aby usystematyzować i usprawnić prace, związane z wdrażaniem PRT, w kwietniu 2017 roku Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy został powołany **Zespół ds. wdrażania i monitorowania Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy,** w skład którego wchodzą Zespół Koordynujący oraz 4 Zespoły Zadaniowe (ds. społecznych, ds. rewitalizacji osiedla Osada, ds. przestrzennych i rozwiązań funkcjonalno-technicznych, ds. kulturalnych). Realizacja projektów była na bieżąco konsultowana z jednostkami za nie odpowiedzialnymi podczas spotkań, organizowanych w ramach poszczególnych zespołów, na których omawiano aktualny stan realizacji projektów i harmonogramy działań. Od początku realizacji programu odbyło się 5 takich spotkań, w tym jedno z Lokalnymi Liderami Rewitalizacji, których nabór ogłoszono w 2018 roku. Lokalni Liderzy to mieszkańcy, którzy działają społecznie i chcieli zaangażować się w proces rewitalizacji. Na spotkaniu zapoznano ich z założeniami PRT oraz przedstawiono im instytucje odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów. W 2020 roku, ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju, kontakty pomiędzy członkami zespołu ograniczyły się do rozmów telefonicznych, poczty elektronicznej oraz platform do spotkań on-line.

Coroczne monitorowanie postępów w realizacji zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych pozwalało uzyskać informacje, dotyczące stopnia realizacji celów i założeń PRT. Kwestionariusze otrzymywane od wydziałów/jednostek organizacyjnych miasta Tychy, realizujących projekty w ramach PRT, zawierały krótki opis działań wykonanych w danym roku, koszty (nakłady własne i środki pozabudżetowe z wyodrębnieniem środków UE), wyniki pomiaru rezultatu projektu oraz dokumentację fotograficzną. Pozwalały one zaobserwować,

w jaki sposób wielowymiarowe przedsięwzięcia posłużyły do zniwelowania negatywnych zjawisk w mieście oraz jaka była rzeczywista skala pozytywnych zmian w Tychach.

Podczas czteroletniego okresu wdrażania PRT realizowano zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni, gospodarki, odpowiadające na potrzeby i problemy zdiagnozowane w każdym z podobszarów rewitalizacyjnych. Na półmetku realizacji PRT prawie 1/3 projektów została zrealizowana w całości, a prawie połowa jest w trakcie realizacji. W najbliższym czasie planuje się kontynuację działań, ujętych w programie, a jeśli zajdzie taka konieczność, ponowną aktualizację dokumentu.

Podmioty realizujące projekty zgłoszone do PRT:

1. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia
2. Muzeum Miejskie w Tychach
3. Miejskie Centrum Kultury w Tychach
4. Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach
5. Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich
6. Powiatowy Urząd Pracy w Tychach
7. Miejski Konserwator Zabytków
8. Wydział Gospodarki Lokalowej
9. Wydział Promocji i Komunikacji Społecznej
10. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
11. Okręgowa Izba Przemysłowo-Handlowa w Tychach
12. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tychach
13. Wydział Innowacji i Inwestycji
14. Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Wrzos”
15. Dawid Kołodziejczyk
16. Tyska Fundacja Promocji Kultury i Turystyki Browar Obywatelski/Memo Sp. z o.o.

Zatwierdzam:

……..……

Przewodniczący Zespołu ds. wdrażania i monitorowania
Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy do roku 2023